

szubotica és kisdobó
SZUBOTICA
MAJ JOVIN TRG 3
Telefonok
Kisdobóval 6-68
Szubotica 6-10, 2-21

Előfizetés és belső
egyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Még jelenik
minden nap, hétfőn és
szombat napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. FEBRUÁR 16.
SZOMBAT

47. SZÁM

A földművelésügyi miniszter tiz-husz hektáros kiscgazdaságokat akar létesíteni a Vajdaságban a nacionalista elemek erősítésére

Franges Ottó földművelési miniszter nyilatkozata

Zagrebból jelentik: Franges Ottó földművelési és helyettes agrárreformminiszter, aki néhány nap óta Zagrebban tartózkodik, egy beogradi lap zagrebi munkatársa előtt nyilatkozott az agrárreformmal és a földművelésügyi politikával összefüggő kérdésekről.

Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye az agrárreform eddigi végrehajtásáról, a földművelési miniszter a következőket mondotta:

— En erről korábban eleget irtam, most pedig, mint miniszter, csak annyit mondhatok, hogy egyáltalában nem gondolok arra, hogy a dobrovoljácok és más agrárérdekeltek jogait csökkentsem és a nagybirtokot növeljem.

A dobrovoljácokkal szemben tekintettel kell lenni arra, hogy a király szavát adta nekik és ezt be kell tartani. Természetesen csak az igazi dobrovoljácok jönnek tekintetbe. Tehát

nem áll fenn az a szándék, hogy rigorózus revízió alá vegyük az agrárreform keresztülvitelét.

A revíziót az illetékes hatóságok ankétjának eredménye alapján fogják végrehajtani. Mindent a hadügyminisztériummal egyetértésben fogunk csinálni, hogy ellenőrizni lehessen, kik az igazi dobrovoljácok.

Elmondotta a miniszter, hogy az általa kiküldött bizottság már megkezdte az agrárreform tanulmányozását, sajnos azonban a bizottság egyik tagja, **Pecel Popovics** betegsége miatt hosszabb ideig nem vehet részt a bizottság munkájában, amely **Gofkovic** Gavro előkötete alatt folyik. A bizottság most Zagrebban működik, de szükség esetén máshova is át fogja tenni székhelyét. Először egy vidéket fognak

át tanulmányozni s betervezik jelentésüket a miniszterhez. Ha az összes jelentések együtt lesznek, a bizottság általános, áttekinthető referátumot fog kidolgozni és ennek értelmében dolgoznak majd tovább.

— Igaz-e — kérdezte az újságíró, hogy a miniszter az tiz-tizenöt-husz hektáros erős kisbirtokokat akar teremteni az agrárreform keretében?

— Azt hiszem — válaszolta a miniszter — hogy azokon a vidékeken, ahol szükséges a nacionalista elemek erősítése és ez különösen a Vajdaságra érvényes, lehetséges ilyen erős gazdasági egységeket teremteni,

sőt szükséges is ez, mert ilyen módon ami nacionalista politikánk erősebben jut érvényre. Ez egyébként a célja is az agrárreformnak, nem pedig választási golyócskák megnyerése, mint ahogy ezt csinálták.

A mintagazdaságokra vonatkozó kérdésekre azt válaszolta a miniszter, hogy csak annak a nagybirtoknak van létjogosultsága, amely a nép általános jólétén lendít. Az ilyen birtokokra legalább is olyan mértékben van szükség, amennyire az állattenyésztésünk és mezőgazdaságunk elmaradottsága megköveteli.

Végül a malomipar hanyatlásáról intézett kérdést az újságíró dr. Franges miniszterhez, aki erre a következőket válaszolta:

— Ez igen érdekes, mert gazdaságilag rendkívül fontos probléma. Más államok malomiparuk prosperitásának növelésére magas bevitelt vámozt rónak ki a lisztre, míg nálunk kereskedelmi szerződéseink nagy hiányossága, hogy éppen ezzel csak igen keveset számoltak, pedig emiatt egész mezőgazdaságunk sokat szenved.

Expressz, amely reggel kilenc órakor indult el Bécsből, Rekawinkel mellett megakadt.

Bécsben pénteken —9 fokig emelkedett a hőmérséklet, azonban a nagy havazás egyre nagyobb zavarokat okoz a villamosforgalomban. Csütörtök este és az éjszaka folyamán a mentők 27 fagyási esetben nyújtottak segítséget.

A szénhiány egyre válságosabbá válik Bécsben

és számos gyárban az ilyen megszüntetésének veszélyes fenyegetet a katasztrófális szénhiány miatt.

Berlinben északsarki öltözékben járnak az emberek

Berlinből jelentik: Németország legnagyobb részében még igen nagy a hideg, különösen Münchenben, ahol péntek reggel —28 fokot mértek. Berlinben ezzel szemben pénteken már —14 fok volt csak a hideg. A napok óta tartó nagy hideg következtében a német főváros utcai majdnem teljesen kihaltak és este kilenc órakor már halotti csend borult a legforgalmasabb berlini utcákra.

A berlini lakosság valóságos sarki öltözékdéliséssel védekezik a rendkívüli hideg ellen.

Divatossá vált a kórikus és kigunyolt fülvédő, a sálak fejkendőkké változtak és a legelegánsabb gavalérok öreg kofákhoz hasonlóak. **A mentők a legutóbbi három nap alatt körülbelül ezer fagyási esetben nyújtottak segítséget.** A nagy hidegnek a Spre több hídja áldozatul esett és a két napos harminc fokos hidegben a hidak pillérei megpattantak és nagy repedések hasították fel az utak burkolatát.

A Riviéra hó alatt

Párisból jelentik: Franciaország északi és keleti részén esik a hó, de Párisban —3 fokkal növekedett és péntek reggel —20 fokot mértek.

Franciaország déli részén szibériai hideg tombol.

Igy Clermont Ferrandban péntek reggel —27 fok hideget mértek. A délfraancia partvidéken, ahol évek óta

A havazás Európaszerte megakasztja a vasuti forgalmat

A Rivierát is hó borítja — Délfranciaországban és Németország egyes részein még mindig szibériai hideg van

Az időjárásban az enyhülés tovább tart és hosszú idő után először

pénteken a déli órákban már fagypontra emelkedett Szuboticán a hőmérséklet,

amely maximálisan — bár csak egész rövid ideig — délben +2 Celsiusot mutatott.

Országszerte megenyhült a hideg, azonban a havazás tovább tart és

a havazás miatt a vonatok még mindig óriási késéssel közlekednek.

Tehtettél a forgalmi nehézségekre, a postacsomagforgalom nagy részét beszüntették és pénteken a szubotici postahivatalok már csak gyógyszerek és sürgős csomagokat vettek fel.

Magyarország el van zárva Nyugat-Európától

Budapestről jelentik: A hideg enyhülése nem hozta meg a forgalmi zavarok megszüntetését, sőt a napok óta tartó szakadatlan hóesés, mely sok helyen hófúvással párosult, egyre nehezebbé teszi a vasuti közlekedés lebonyolítását. Különösen a Dunántúlon vannak nagy zavarok. A Déli vasut vonalain a forgalmat csak Budapest—Székesfehérvár, Nagykanizsa—Sopron és Nagykanizsa—Gyékényes között indították meg, míg Gyékényes felől még mindig nem érkezett vonat Magyarországra és a Déli vasut nemzetközi vonalain is szünetel a forgalom. A Budapestről Bécs felé induló vonatok Mosonmagyaróvár és Hegyeshalom között megkezdtek és itt mindkét vonalon vonatok állnak. A Bécsből elindított vonatok nem jutottak túl az osztrák határon és így

Budapest és Bécs között minden közlekedés szünetel.

Péntek reggel a gyorsvonatokat már nem indították el Budapestől Bécs felé.

Nagykanizsán napok óta hóvihár dúl és a vasutvonalat teljesen elborította a hó. A pálya tisztítására kiküldött munkásvonat elakadt. Szünetel a forgalom a halatoni körvasuton és a környéken farkascsoordák garázdálkodnak.

Keszthelyen az uccákat másfél méteres hó borítja. Sopron teljesen el van zárva a külvilágtól.

A hideg és a hó miatt a vadak és a madarak éheznek és nagyon sok megfagyott és éhen pusztult nyúl és madarat is találnak az utakon.

Magyarországon különösen a keleti részeket mindent megfenyegített az időjárás. Budapestén pénteken délben —3, Debrecenben —2, Szegeden —4 fok hideg volt csak, a nyugati részeket azonban a hideg még elég nagy és Szombathelyen —11, Pécsen —10 fokot mértek.

Katasztrófális szénhiány Bécsben

Mint Bécsből jelentik, az osztrák államvasutak vezérigazgatósága közli, hogy a forgalmi helyzet továbbra is kedvezőtlen. A nagy hófúvás miatt Hegyeshalom felé a hótörleszközt még nem tudták áttörni. A csehszlovák vasutakon eszközölt forgalmi korlátozások miatt a szénzállítás Ausztria felé minimális.

Bécsben, valamint egész Ausztria területén pénteken egész nap havazott. Az osztrák fővárosba egyetlen szénvonat sem jutott be pénteken és a szénkiszállítások már be is zárták bontjukat. Négy vágómarhát szállító vonat a behavazott síneken megkezdte és kiszabadításukra katonaságot rendeltek ki. Az Orient

A hideg következtében megrepedt breslauer Wilhelm-híd

nem süllyedt a hőmérséklet a fagypontra, most —8, —10 fok hideg van. A havazás állandó és a vonatok e miatt óriási késésekkel közlekednek. A telefon és táviró összeköttetés is sok helyen megszakadt, úgyhogy Páris alig tud a déli városokkal érintkezni.

A francia Rivierán 20 centiméter magas a hó. Nizzában a hőtömeg betemetett egy gyárat és leszakította az épület tetefét.

A La Manche csatorna francia kikötőjében zajlik

a jég és a parti hajózás szünetel. Cherbourgban óceánjáró hajók is súlyos sérüléseket szenvedtek jégzajlás és a vihar következtében.

Szélsőséges időjelentések Európa különböző részeiből

Csehszlovákiában még mindig tart a nagy hideg és pénteken Prágában —26, Egerben —21 fok hideget mértek. Angliában is tovább tart a hideg, amely Észak-Olaszországban is változatlan, Rómában azonban pénteken már plusz 3 fokot mutatott a hőmérő és a Ró-

mától délre eső vidékeken esik az eső. Moszkvában —14, Leningradban —20, Varsóban —10, Lembergben —9, Krakkóban —11 fok hideget mértek pénteken és roppant erősen érezhető a fagyhullám Finnország északi részén, ahol a hőmérő pénteken mínusz 35 fok körül áll.

Időjelölés

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változó-kövy, szeles idő várható, havazással és a fagynak még némi gyengülését.

Beérkeztek az első „Ragasszunk” pályázatok Pénteken ért véget a pályázat első ciklusa

A Bácsmegeyi Napló „Ragasszunk” pályázata a közönség körében kedvező fogadtatásra talált. A pályázat feltétele, hogy

a Bácsmegeyi Naplóban megjelent hirdetések-
ből egy novellát állítsunk össze,
a hosszú teli estélyen jó szórakozást nyújt és még ke-
resni is lehet vele, mert

a »Ragasszunk» pályázat résztvevői között
havonta háromszor díjat sorolunk ki.
Az első pályázati ciklus, amely február 1-től 15-ig tar-
tott, most pénteken járt le és az ezalatt az idő alatt
megjelent hirdetésekkel összeállított novellát
legelőször február 25-ikéig

kell benyújtani, vagy eljuttatni a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalába.

A pályázatra már eddig is több ragasztott novella érkezett be és a február 25. után beérkezett pályázatok már nem vehetjük az első díjkiosztásnál figyelembe. Az első ragasztási ciklus befejezésével egyébként új ciklus kezdődik, amely február 15-től a hónap végéig tart. Ezen a pályázaton már azok is résztvehetnek, akik eddig nem küldték a novella ragasztás sportját. A pályázat feltételei, hogy kizárólag a Bácsmegeyi Naplóban megjelent hirdetések szavaiból kell összeállítani a novellát és lehetőleg minél több hirdetőt és minél kevesebb apróhirdetőt kell felhasználni.

Nagymennyiségű fegyvert és municiót foglaltak le az osztrák szociáldemokratapárt székházában

A párt szerint a fegyverek az Arbeiterzeitung nyomdájának védelmére szolgáltak — Seitz bécsi polgármester tiltakozott Seipel kancellárnál a fegyverek elkobzása ellen

Bécsből jelentik: Az osztrák szociáldemokrata párt egyesületi házában a rendőrség házkutatást tartott és a munkások vadász- és lövészgyejesületének pincéjében különböző rendszerű

300 vadászfegyvert, 170 Mannlicher-puskát,
30 gépfegyvert, 30.000 gyalogsági töltényt és
több tábori telefonkészüléket találtak.

A szakértők szerint ez a fegyver- és municiókészlet egy teljes ezred felfegyverzésére is elegendő lett volna. A fegyverek elkobzása után a szociáldemokrata párt vezetősége közleményt adott ki, amely szerint nem tilkos fegyverraktárról van szó, hanem csupán felkészültségről az épületben levő Arbeiterzeitung nyomdájának védelmére.

Seitz bécsi polgármester, mint Bécs tartományi főnöke, tiltakozott Seipel szövetségi kancellárnál az elkobzás ellen, azzal a megokolással, hogy Bécs város tanácsa törvényesen járt el, amikor engedélyt adott a munkások lövészgyejesületének megalakítására.

A hatóság bírtényítő elhatározást indított a munkások lövészgyejesület vezetője ellen, valamint a szociáldemokrata párt egyesületi házában

levő fegyver- és löszerkereskedés Wodak Emil nevű üzletvezetője ellen.

A bécsi lapok hasábjain keresztül foglalkoznak az ügyvel és a jobboldali lapok rámutatnak arra, hogy a házkutatás világot vet arra, hogy milyen nagy mértékben fegyverkeznek a szociáldemokrata szakszervezetek.

A büntügyi eljárás két irányban indul meg. Ausztriában ugyanis csak megengedett fegyverekkel szabad kereskedelmet üzni és a katonaságnál használt fegyverek ki vannak zárva a kereskedelemből, már pedig a házkutatások Mannlicher-fegyvereket, géppuskákat és tábori telefonot is találtak, amelyeket csak külön engedéllyel lehet üzleti forgalomba hozni. Ezenkívül törvényes rendelkezés van arra is, hogy fegyvereket csak olyan helyiségben szabad elhelyezni, amelyek a hatóság számára bármikor hozzáférhető.

az elkobzott fegyverek azonban az egyesületi ház pincéjében voltak elraktározva több helyiségben, amelyeket néhány vasajtó választottak el

s amelyek vas haránt pántokkal voltak ellakoltva.

ték a beogradi vegyvizsgáló intézethez analízis végett. A vegyvizsgálat eredménye pár nap előtt érkezett vissza a pancsevői vizsgálóbíróhoz és ez szerint Jovanovics Malina néhai férjének belső részében nagymennyiségű arzenikumot találtak, ami valószínűleg teszi, hogy halált mérgezés okozta. A vegytani intézet véleménye alapján Petrovics pancsevői vizsgálóbíró elrendelte Jovanovics Malina újbóli letartóztatását és a gyanúsított fiatalasszonyt bezárították a pancsevői ügyészség fogházába.

Jovanovics Malina kihallgatása alkalmával a leghatározottabban tagadta a bűncselekményt.

Jovanovics Malina letartóztatása után még egy szenzációs letartóztatást rendelt el Petrovics pancsevői vizsgálóbíró Baba Anujka mérgezési ügyelmével kapcsolatban. Még a múlt év nyarán feljelentés érkezett az ügyészséghez, amelyben egy pancsevői közhiszteletben álló idősebb özvegy uriassszonyt gyanúsították meg, hogy 1910-ben elhunyt férjét színtén Baba Anujka segítségével méreggel elpusztította. A feljelentés alapján elrendelték az özvegy elhunyt férje Carina Koszta, volt községi jegyző holttestének exhumálását.

Érdekes, hogy amikor a kriptában levő kettős erekoporsót felbontották, abban a tizenkilenc évvel ezelőtt eltemetett holttestet csaknem teljesen ép állapotban találták. A hulla belső részei felkúldték a beogradi vegyvizsgáló intézetnek, ahonnan a napokban jött meg a jelentés, hogy a maradványokban nagyobb mennyiségű arzén volt találva, amely elegendő lehetett egy emberélet elpusztítására.

A jelentés alapján a vizsgálóbíró elrendelte a tizenkilenc év előtt eltemetett jegyző özvegyének letartóztatását, amit dr. Sztójahovics Bogdan rendőrőrkapitány személyesen fogatosított. Özvegy Carinának a legnagyobb méltatlankodással vette tudomásul a letartóztatását.

A mérgekeverő Baba Anujka csendesen tölti napjait a pancsevői fogházban. A kilencvenkétéves asszony fogait is megcsináltatta a fogházban.

G. L.

Noviszad város pályázatát ir- ki egységes típusu kislakások építésére

A közigazgatási bizottság harcot hirdet a nedves lakások ellen

Noviszadról jelentik: Noviszad város ujonnan kinevezett képviselőtestületének közigazgatási bizottsága szerdán tartotta alakuló ülését, amelyen a bizottság tagjai teljes számban megjelentek.

A közigazgatási bizottság ülésén dr. Borota Branislav polgármester elnökölt. Megválasztották a közigazgatási bizottság fegyelmi és gyámügyi felelősséget elbízottjait, majd a folyó ügyeket intézték el. Felolvasták dr. Adamovics Péter városi tisztfi főorvos közegészségügyi jelentését, amelyből kiténik, hogy az elmúlt tíz évben a tüdőbajosok száma állandóan emelkedett és a halálozási arány is nőtt. A jelentéssel kapcsolatban hosszabb vita volt, amelynek során dr. Iles Bránko orvos azt fejtette, hogy a tüdőbaj nagymértű terjedésének egyik főoka, hogy Noviszadon nagyrészt egészségtelenek a lakások és sok épület rosszul van izolálva, úgyhogy a talajvíz felissza magát a szobák falaiba. Dr. Iles hatósági intézkedést kért ennek a bajnak sürgős megszüntetésére, mert a nedves lakások melegágyai a tüdőbaj terjedésének. A hosszú és szakszerű vitában még dr. Sztčanovics Zsárkó, dr. Latinesics Jován és dr. Popovics Jęfta bizottsági tagok vettek részt, majd a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy felszólítja a városi tanácsot, hogy mielőbb terjesszen konkrét javaslatot a városi képviselőtestület elé, amely a jelenleg érvényben levő építési szabályrendeletet olyan értelemben módosítja, hogy a jövőben csak száraz és egészséges lakásokat lehessen építeni. A közigazgatási bizottság ezenkívül egy olyan szervnek kreálását is szükségesnek találja, amely figyelemmel kíséri a városban az új építkezéseket és ellenőrzi, hogy az új építkezések a városi építési szabályrendelet szellemében történnek-e.

Dr. Latinesics Jován javasolta, hogy a képviselőtestület írjon ki pályázatot egységes és egészséges kislakástípusok tervezésére és jutalmakat tűzön ki azok számára, akik ilyen egészséges kislakások házakat építenek. A közigazgatási bizottság a javaslatot egyhangulag magáévá tette.

Ugyancsak dr. Latinesics tette szavá, hogy a Dunaparton és a kis-Limánon levő új városnegyedben épült új házak nem egyforma magasságúak és ezt esztétikai szempontból kifogásolta. Javasolta, hogy a Dunaparton, a kis-Limánra, főleg és az új Kraljica Maria uton csak egyforma magasságú házakat lehessen építeni. A közigazgatási bizottság ezt a javaslatot is egyhangulag elfogadta.

Férjgyilkossággal gyanusítanak egy előkelő pancsevői uriassszonyt

Letartóztatták Carina Koszta jegyző özvegyét, akit azzal vádolnak, hogy tizenkilenc év előtt Baba Anujka mérgevel ölte meg urát — A beogradi vegyvizsgáló intézet terhelő adatokat produkált a délbánáti mérgekeverő asszony ellen

Pancsevőről jelentik: A bánáti közvéleményt még mindig élénken foglalkoztatják azok a szenzációs letartóztatások, amelyeket egy nagyarányú mérgekeverési ügyben megindult nyomozás során fogatosított a csendőrség. A letartóztatások lavínáját Pistonija Anujka, népies nevén Baba Anujka kilencvenéves román nemzetiségű ilandzsai asszony letartóztatása indította meg. Pistonija Anujka ellen a múlt év májusában tettek feljelentést, amely szerint Pistonija Anujka mérgekeveréssel foglalkozik és számtalan gyilkosság terheli lelkiismeretét. Pistonija Anujkával egyidejűleg letartóztatták Momirov Szima földmivest és feleségét, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy Momirov apját méreggel megölték, hogy így vagyonához jussanak. Velük együtt letartóztatásba került az elhunyt Momirov Lódor felesége, Luduski Sztana is, valamint Tyosicsz Mila földmives és felesége is, akik a feljelentés szerint méreggel pusztították el nagybátyjukat, Marinkov Gátját, mert az nyolc hold földjét rájuk iratta azzal a feltétellel, hogy ezért öt élethossziglan eltartják.

A pancsevői vizsgálóbíró előtt a gyanúsítottak belesméro vallomást tettek és kijelentették, hogy a mérget Baba Anujka adta el nekik. Baba Anujka viszont a leghatározottabban tagadta, hogy ő bárkinek is mér-

get adott el. Beismerte, hogy kuruzslással foglalkozott és számos beteget gyógyított, de kijelentette, hogy mérget senkinek sem adott.

Az hogy a vizsgálat elben az ügyben megindult, a feljelentéseknek egész tömkelegével árasztották el a pancsevői ügyészséget. Csaknem ötven évre visszamenőleg jelentettek mérgezési eseteket, amelyekben Baba Anujkának része van. Érdekes, hogy valamennyi mérgezési esetben az áldozatok kivétel nélkül férfiak.

A pancsevői ügyészséghez és a vizsgálóbíróhoz érkezett feljelentések alapján több exhumálást rendeltek el. Így például feljelentés érkezett Jovanovics Malina volt vladimirováci postamesterne ellen is, hogy férjét, aki 1926-ban elhunyt, Baba Anujka segítségével megmérgezte. Jovanovics Malinát még június hónapban a feljelentés alapján le is tartóztatták és elrendelték elhunyt férje holttestének exhumálását.

Ezzel az ügyvel Wintery Alfréd, a kiváló grafológus is foglalkozott és véleménye, amelyet annak idején közölt a Bácsmegeyi Napló, súlyosan terhelő volt a postamesterne. A nyáron a pancsevői törvényszék vádatanása Jovanovics Malinát szabadlábra helyezte, férje tetemének maradványait azonban felkúld-

„ORIENT“-KEKSZ
GRAHAM-KENYÉR, KARLSBADI KÉTSZERSÜLT
MAYER ALFRÉD
gépekre berendezett péküzemében
SUBOTICA, KAKASISKOLÁVAL SZEMBEN

A 25-ös számú közrendőr ötven dinárja

Kisemberek nagy szive a nyomorakcióban — Az akció-bizottság szétküldte az adománygyűjtő csekkeket

Az egész Vajdaságban megindult a nyomor- enyhítő akció

A szuboticei társadalom gyorssegítő akciója napról-napra örvendetesebben terebélyesedik. Pénteken a reggeli és a délelőtti órákban az eddigieknél is sokkal nagyobb tömeg ostromolta meg az evangélikus templom melletti segélyosztó helyet. A rendet a rendőrség kirendelt közegei és önkéntes polgári személyek tartották fenn, úgy a Munkásotthon napközi otthonának tágas udvarán, mint a belső helyiségekben, ahol már a kora reggeli órákban annyi nyomorgó gyűlt össze, hogy mezdulni sem lehetett.

Az udvaron és az utcán, ameddig csak a szem ellátott, feketélt a tömeg és jöttek, egyre jöttek az újabbak, akik türelemmel vártak, amíg rájuk került a sor. Pénteken nem osztottak ki készpénzadományt, ehelyett kenyeret, burgonyát, lisztet, szalonnát, rizst és tarhonyát kaptak a nélkülözők.

Egy kis statisztika. Pénteken délig 650 kilogramm friss fehér kenyeret, 150 kilogramm lisztet, 40 kilogramm rizst, 10 kilogramm tarhonyát, 300 kilogramm burgonyát és 40 kilogramm szalonnát osztottak ki a munkanélküliség szerencsétlenjei között. Kenyérből fél-fél kilót kapott minden jelentkező, lisztből, rizsből, tarhonyából, szalonnából és a többiből, amíg tartott, kétszeri bőséges étkezésre elegendő mennyiséget. Jó szívvel adták, nem nézték, ha valaki kicsit többet is kapott a kiszabott mennyiségnél. A kiosztás munkáját végző Gubik Nándor a gyorsaságot tartotta szem előtt és valóban reggeltől délig már végtelen hosszú ember-sor távozott holdogán a segélyosztó helyről kézben, zsebben, kendőben, batyuban, szatyorban szorongatva az elemőziát.

A Bácsmegeyi Napló pénteki számában nagy riport jelent meg a téli Palicsról és Szubotica fürdőhelyének téli lakóiról, akik között rengeteg a gyors segítségre szoruló munkanélküli inséges. A riport elvontatta az olvasót két szomorúan kirívó palicsi nyomortanyára is: Gy.ék fületlen odujába és a hat nyelven beszélő munkanélküli mérnök fagyos levegőjű kamrácskájában. A Bácsmegeyi Napló cikkének pénteken a kora reggeli órákban örvendetes visszhangja támadt. Egy ismert szuboticei nagykereskedő cég hirtelen ke-reste fel telefonon a cikk szerzőjét és Gy.ék címét tudakolta. A nagykereskedő még délelőtt személyesen ment ki Palicsra, meglátogatta a szerencsétlen családát és nyomban nagyobb mennyiségű tüzfát hozatott számukra és ezenfelül is bőségesen megajándékozta Gy.éket, akik így gond nélkül nézhetnek szembe a zord tél megújuló viszontagságaival.

Visszatérése után kijelentette, hogy a cikk cseppet sem túlzott.

— *Elszorult a szívem azoktól a rémségektől, amiket ott láttam* — mondotta és végigsimított a homlokán, mintha egy rossz álmot akarna elűzni.

A nyomorakcióba sorra kapcsolódnak be a kisemberek. A pénteki gyűjtőnap két egyformán dicséretes és egyformán megható adományt is hozott.

A 25-ös számú szuboticei közrendőr ötven dinárját ragadjuk ki első sorban.

A 25-ös közrendőrnek bizonyára nagy pénz jelent az ideadományozott ötven dinár. Sok pénz, nehezen keresett pénz, de azért idekerült most az adománylistába, csillogó dokumentumú az irgalmas emberi szívnek és a könyörülmű testvérül az élő eszméjének.

Egy tüzzeltó élelmiszereket adományozott. *A tüzzeltó se gazdag ember, nehéz kötelességet teljesít a szűkre szabott fizetésért: tüzet olt. Örülünk, hogy a könyörülmű tüzet nem lokalizálta benne a közöny.* (d. l.)

Pénteken délelőtt a segélyosztóbizottság 780 kg. kenyeret, 300 kg. burgonyát, 3 sonkát, 100 kg. lisztet, 25 kg. rizst, 10 kg. tarhonyát, 40 csomag tőpörtyűt, 50 kg. sót és 40 kg. szalonnát osztott ki a szegények között.

A pénteki nap folyamán újabb adományok érkeztek az inségesek számára.

Pénzadományokat küldtek:

Birbaum Ella (Szombor)	50 dinár
Gubici Lajos (Palics)	50 »
Dr. Székely Zoltán	300 »
Dr. Szántó Gáborné	200 »
Dohány József	100 »
Szántics Márk közrendőr	50 »
Dr. Antunovic József	200 »
Özv. Bajsa Vojnic Simonné	100 »
Dr. Hős Dezső	400 »
Prokesch Gyula	150 »
Krausz Gézáné	100 »
Vadász Pál mérnök	100 »

Természetbeni adományok:

Bruck Mátyásné 10 kg. rizs és 3 kg. tarhonya.

Handk András tüzzeltóparancsnok élelmiszerek.

Hegyi Fülöp költött ruhaneműk.

Kopp Marcellné két öltözet régi férfitruha.

Kőrösi Imre 12 pár harisnya.

Kovács és Gelányi-cég 3 sonka.

Halbrohr Mór földbirtokos 300 kg. burgonya.

Csövic Vince 20 kg. kenyér és 12 tejkendő.

N. N. 50 kg. kenyér.

Décséi és Löbl 12 és fél kg. rizskása.

Itt igazítjuk helyre, hogy a pénteki számban nyugtázott 50 kg. szalonnát nem a Dér-testvérek cég, hanem a Lipsicz és Lampel-cég adományozta.

A bizottság szombaton délelőtt kenyeret és egyéb élelmiszereket fog szétosztani. A legközelebbi osztás helyét és idejét az újságok fogják közölni.

A segélyosztóbizottság — mint közöltük — elhatározta, hogy az akciót tovább fejleszti és azáltal is megkönnyíti a jószívű embereknek az adakozást, hogy

A vidéki nyomorfront

A Bácsmegeyi Napló által kezdeményezett nyomorakció majdnem minden nagyobb vajdasági városban követésre talált. Megmozdult az egész társadalom az inségesek segélyezésére és Noviszadon, Szentán, Becskereken, Sztaribecsejen és Kikindán is megalakult a front, amely megkezdte a harcot a nyomor ellen.

Becskerek a nyomorgókért

A Bácsmegeyi Napló nemrég ismertette dr. Dimitrijevic Tihomir becskerei rendőrfőkapitány nyomoronyhító akcióját és adakozásra hívta fel a tehetősebbeket. Felhívásának igen élénk visszhangja támadt, amennyiben azóta nagyobb élénkséggel érkeztek be az adományok a főkapitány nemes célu akciójára. Így többek között becskerei urilányok és asszonyok önként ajánlottak a főkapitánynál egy gyűjtési agitációra és az egy hétig tartó gyűjtés 13.800 dinárt eredményezett.

Nagyobb adományokkal járultak a nyomoronyhító akcióhoz: Elek Viktor, a becskerei cukorgyár igazgatója, aki 5000 dinárral és Friedrich János, a Dungserszki sörgyár igazgatója, aki szintén 5000 dinárral járult hozzá a főkapitány akciójának sikeréhez. A cukorgyár tisztviselői 820 dinárt és huszonegy méter-mázsza szentet küldtek a szegényeknek. Apróbb, tíz, husz, harminc, ötven és százdináros tételekben több, mint hater ezer dinár folyt be.

Még nagyobbak a természetbeni adományok. Eckstein Samu kenyérgyáros minden héten 50 kiló kenyeret ad, a Kindl-népkonyha naponta hat ingyen ebédet ajánlott fel, a Hazai-malom két mázsa lisztet, a Strasser és König cég öt mázsa krumplit, Szotyer Iván fakeskedő öt mázsa fát küldött. Azonkívül rengeteg fehérmű, meleg alsóruha, cipő és egyéb ruhanemű, befőzött paradicsom, szappan és különféle élelmiszerek érkeztek a jótékony akció céljaira. Az eddig beérkezett adományok értéke körülbelül halvan ezer dinárt tesz ki.

Ha ez nem is elegendő a nyomor megszüntetéséhez, mégis igen sokat jelent, mert a szörnyű nyomor mégis enyhült Becskereken. Minden család, aki jelentkezik, kap hetenként kétszer tüzzeltó és élelmiszert olyan mennyiségben, hogy az éhség és fagy szenvedéseitől megszabaduljanak. Minden rászoruló család kap kétszer hetenként 50 kiló fát, egy vagy két kiló kenyeret, zsirt, szalonnát, kolbászt, tőpörtyűt, a gyerekek fehérműt, cipőt, a betegek ruhát és egyébét. A legutóbbi kiosztás alkalmával például szétosztásra került 680 kiló kenyér, 147 kiló kolbász, 60 kiló szalonna, 20 kiló zsír, 20 kiló liszt, 10 kiló bab, 10 kiló tőpörtyű, 5 kiló rizs, 5 kiló tarhonya és még sok egyéb élelmiszer, azonkívül 16 pár cipő, nyolc sapka és huszonöt különféle férfi, női és gyermekruha.

Mindezt 268 család, azaz 720 személy között osztották ki. Szombaton hat méter-mázsza fát osztanak ki az élelmiszereken kívül. Hétszázhusz szerencsétlennek ebben a szörnyű télben meleg szobát, friss kenyeret, meleg ételt juttatott dr. Dimitrijevic főkapitány jó szíve és fáradhatatlan buzgalma.

A noviszadi nyomor

Noviszadról jelentik: A noviszadi kulturszövetség szerdán délután tartott ülésén, amelyen dr. Borota Bromisláv polgármester is résztvett, elhatározta, hogy

címükre csekkeket küldenek. A csekkek mellé a következő felhívást mellékeltek:

T. C.

A szuboticei társadalom részéről megindított inségakció már eddig is szép eredménnyel járt.

A nyomorgók nagy számára való tekintettel azonban a befolyt tekintélyes adományok még mindig csak fillérek: egy csepp a tengerben!

Alulírottak a megválasztott Akcióbizottság nevében tehát azon kérelemmel fordulunk T. C.-hez, sziveskedjék a mellékelt csekklap felhasználásával adományával hozzájárulni a szuboticei szegények nyomorának és leírhatatlan szenvedéseinek enyhítéséhez.

Nyomorgó embertársainkon segíteni magunkkal és azokkal szemben való elemi kötelességünk és mi meg vagyunk győződve, hogy Szubotica polgársága tudni fogja kötelességét.

Kiváló tisztelettel az Akcióbizottság nevében:

Protic Márk S. &

Dr. Fenyves Ferenc S. I.

Bizunk benne, hogy ennek a felhívásnak meg lesz a kellő eredménye és Szubotica tehető polgárai bizonyítják is adják áldozatkészségüknek.

Adományokat ugy természetben, mint pénzben a gyűjtőhelyek bármelyikén köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. A nagy nyomor enyhítésére még sok-sok adományra van szükség. Járuljon hozzá mindenki a szuboticei inségesek sanyaru helyzetének enyhítéséhez, mindenki azt adja, amije van. A malmok lisztet, bankok pénzt, gazdák búzát, pékek kenyeret.

Kétezeröt száz nyomorgó munkanélküli reménységét tolmácsoljuk, amikor adományokat kérünk a számukra. Segítsünk a nyomorgókcn.

nagyobb gyűjtési akciót indít a noviszadi nyomorgók segélyezésére. Egyelőre száz nyomorgó család között száz méter-mázsza fa kerül kiosztásra. Ezenkívül pénz- és természetbeni adományokat is osztanak szét a segélyreszorulóknak között. Az Ingenykenyér naponta száz-husz szegény gyermeket lát el ebéddel, míg a város és a Vöröskereszt Egylet naponta háromszáz ingyen-ebédet szolgáltat ki.

A sztaribecseji inségakció

Sztaribecsejről jelentik: A rideg tél nyomán keletkezett inség Sztaribecsejen is akcióra indította a társadalmat. A jótékony négyesületek kezdeményezésére mozgalom indult az éhezők felsegélyezésére. Egyelőre a szegényház nagy terméket rendezték be melegedőnek, ahol egyuttal tápláló meleg ételt is kapnak a rászorulóknak. Az adakozást övegye Vissy Károlyné nyitotta meg 200 dináros adományával. Adományokat az akcióban résztvevő négyesületek és a Radoszavljevics könyvnyomda fogad el.

Szentán hatszáz család kapott segélyt

Szentánról jelentik: A szentáni inségesek segélyezésére, mint ismeretes, a város akciót indított. Horczeg Emil katonai tanácsosnál 750 személyt jelentkezett, ezek közül hatszáz részület segélyben. A szegények között kenyeret és szalonnát, továbbá fejenként ötven kilogramm fát osztottak ki. A kiosztást folytatják.

Jótékonyági mozgalom Kikindán

Kikindáról jelentik: Gránics Vojisláv kikindai polgármester és Pecics Mile rendőrfőkapitány kezdeményezésére Kikindán is megindult az akció a szegények segélyezésére. Tizennégy tagu bizottság alakult Djanics polgármester elnöklete alatt, amely a különböző jótékonyági egyletekkel és szövetkezetekkel karöltve hivatva van a segélyre szoruló szegények téli ellátásáról gondoskodni. Pecics főkapitány magához kérte a gazdákat, fakeskedőket, mézáros és henteseket, valamint az összes élelmiszerkeskedőket, ugyszintén a malmosokat és a bankok vezetőit is. Az egybegyűltek előtt beszédet tartott, előadta, hogy naponta keresik fel irodáját éhezők, didergő emberek segélyért, kiket a városi közpénztárból nem tud ellátni, kénytelen a társadalomhoz fordulni segítségért, főleg gyorssegélyért. A megjelentek azonnal aláírták az adományozó ívet, mindenki viszonyaihoz mérten járult hozzá az akcióhoz. A fakeskedők fát és szentet, a gazdák búzát és szalmát, a mézárosok és hentesek zsirt és szalonnát, a malmosok lisztet és a gazdáktól kiosztott buza ingyenes őrését adják. A segélyreszorult utalványt kap Pecics főkapitánytól szükségletei beszerzésére.

MÉRNÖKISKOLA
ALTENBURG THÜR.

gépészet — elektrotechnika, automobili-
és repülőgépipítés. — Ingyen prospektus!

Bizonyítékok hiányában fölmentették a kulai rablógyilkosság vádlottját

Az ügyész halálos ítéletet kért a vádlott ellen

Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken Vojvodics István tanácselnök pénteken folytatta a rablógyilkossággal és rablógyilkossági kísérlettel vádolt Pis István oszjeki lakos bűnügyének tárgyalását.

A pénteki tárgyalást délelőtt kilenc órakor nyitotta meg Vojvodics tanácselnök és bejelentette, hogy a bíróság elhatározta, hogy a védelem által bejelentett alibitanuk kihallgatását mellőzi. A bíróság határozata ellen dr. Vlakjovics Mirkó védő semiségi panaszt jelentett be. Ezután felolvasták a meg nem jelent tanuknak a vizsgálóbíró előtt tett vallomásait, majd Vojvodics elnök a bizonyítási eljárást befejezetnek nyilvánította és felszólította dr. Berkovics József államügyészt, hogy tartsa meg vádbeszédét.

Berkovics dr. ügyész jogi érvekben gazdag, kifűzős felépített beszédben ismertette a bűnügy történeti sorrendjét és részletesen ismertette egy a temerini országon elkövetett rablógyilkossági kísérletet, mint a kulai rablógyilkosságát. A temerini rablógyilkosság kísérletét bizonyítva látja, miután a sérült felismerte a vádlottban támadóját. Ugyancsak bebizonyítottunk látja a kulai rablógyilkosságot is és pedig Kovács Mariska vallomása alapján. Kijelentette az ügyész, hogy a koronatanu vallomásán kívül is igen sok inductív bizonyíték van arra, hogy ezt a rablógyilkosságot Pis vádlott Mernyak Pál nevű társával együtt követte el.

— Az előre megfontolt szándék — mondotta az ügyész — mindkét esetben nyilvánvaló. Pis a háboru utáni gonosztevő típusa, aki semmitől vissza nem rettenve, embertelen kegyetlenséggel szemezte ki áldozatait. Kérem a törvényszéket, hogy a vádlottat két-

rendheli előre megfontolt rablógyilkosság és egyrendheli rablógyilkosság kísérletének büntetésében mondja ki bűnösnek és alkalmazza a törvény idevonatkozó paragrafusát, amely ezekre a bűntettekre halálbüntetést ír elő.

A vádbeszéd elhangzása után dr. Vlakjovics Mirkó védő emelkedett szólásra és két óras nagy beszédben igyekezett kimutatni védece ártatlanságát. Kijelentette, hogy a kulai rablógyilkosságra nincs bizonyíték, mert a vádlott oszjeki rokoniával alibit bizonyított, de nem látja beigazolvva a temerini országon elkövetett rablógyilkossági kísérletet sem, hiszen Igrácsi, a sérült, pár héttel az eset után, amikor egy dobrovoljácot fogtak el és vádoltak meg a rablótámadással, abban az emberben is épujú, mint később Pisben, felismerte a tettest. Induktív bizonyítékokat sem lát és kéri védece felmentését.

A védő beszéde után a vádlott szólalt fel az utolsó szó jogán és kijelentette, hogy ártatlan. Kérte a bíróságot, hogy kerítsék elő Kis Károly nevű társát, akivel ártatlanságát kétségben kívül bizonyítani tudja. A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza és hosszas tanácskozás után délben egy órakor hirdette ki Vojvodics tanácselnök a törvényszék ítéletét, amely szerint Pis István az ellene emelt vádak alól felment. Az ítélet indoklásában kimondta a bíróság, hogy a vádlott bűnössége mellett nem merültek fel megnyugtató bizonyítékok.

Az ügyész felebbezést jelentett be a felmentő ítélet ellen. Vlakjovics dr. védő pedig védece azonnali szabadlábrahelyezését kérte. amit a bíróság el is rendelt és Pis István, a felmentett vádlott péntek délután védője társaságában elhagyta a fogházat és kevéssel később megjelent a Szabolcsa kávéházban.

A vatikáni államban bevezetik a kettős állampolgárságot

A pápa személyi sérthetlensége elleni büncselekményeket államellenes büncselekménynek minősítik

Rómából jelentik: A Messagero újabb alapvető pontjait közli a Vatikán és az olasz állam között létrejött szerződésnek. A lap szerint

a konkordátum megszünteti azokat az illetékeket, amelyeket az egyházi javadalmak után kellett fizetni.

Ez körülbelül évi ötmillió lírát tesz ki. Megszűnik a katolikus egyesületek harminc százalékos vagyonaadója és a lelkészekre kivetett forgalmi adó is.

Az egyházi állam 1860 előtt

A házasságkötésre vonatkozó új rendelkezések nem szüntetik meg a polgári házasságot, hanem az egyházi házasságot a polgárral egyenrangúvá emelik, úgy hogy

a katolikusok részére nem lesz kötelező Olaszországban a polgári házasságkötés.

Más felekezetekre nézve azonban továbbra is csak a polgári házasság jogérvényes.

Az új vatikáni állam állampolgárságára vonatkozólag valószínűleg úgy fognak dönteni, hogy

a vatikáni államban a kettős állampolgárság intézményét fogják bevezetni.

Minden a pápa személyi sérthetlensége ellen elköve-

tett büncselekményt államellenes büncselekménynek minősítenek.

Milánói jelentés szerint Rosa jezsuita atya, a Civita Catholica folyóirat igazgatója, lapjában megállapítja, hogy az Olaszországgal való kibékülés nemcsak az állam szempontjából, hanem az egész kereszténység szempontjából egy új korszak hajnalhasadását jelenti. A konkordátum egyike a legjobbaknak, amelyeket a Szentszék az európai államokkal kötött. Az antikatólikus olasz törvényeket megszüntetik. Ennyi előny láttára a Szentszék kötelességének érezte, hogy lemondjon területi igényeiről és megelégedjen a minimummal. A pápai függetlenség legjobb garanciáját a népek és a kormányok lelkiületének megváltoztatása jelenti.

Mint Berlinből jelentik, a berlini sajtó is világtörténelmi eseménynek tartja a római kérdés megoldását. Az esemény mértékeltése természetesen az egyes lapok pártállásától függ s míg a baloldali orgánumok megelégednek a tények egyszerű leközlésével és bizonyos történelmi kommentárokkal, addig a centrum

Az új vatikáni állam területét így állapította meg a római szerződés

lapjai lelkes cikkeken ünneplik a pápa megszabadulásának napját. A Germania rámutat arra, hogy a német centrumpart egyetlen alkalommal sem mulasztotta el, hogy ne rablásnak és igazságtalanságnak állítsa be az egyházi állam elulajdonítását és ne hangoztassa, hogy a katolikus egyház kötelessége addig tiltakozni, amíg ezt az igazságtalanságot az olasz kormány jóvá nem teszi.

A konzervatív Kreuzzeitung egyformán nyertesnek tartja az államot és az egyházat. A lap kiemeli Franciaország és Olaszország rivalitását s véleménye szerint Mussolini a Vatikánvaló kiegyezéssel kapcsolatban többek között azt is elérte, hogy a pápa az előzősiai francia protektorátusokban a katolikus miszsiók vezetését francia kezékből olasz kezébe teszi át, ami e miszsiók politikai befolyását tekintve véve, az olasz befolyás tetemes növekedését jelentené a közeli keleten.

Egy másik római jelentés szerint Mussolini miniszterelnöknek a Chigi palotában csütörtök este bemutatott a római szerződés aláírásáról, a Szent Péter téren lejátszódtott lelkes tüntetésről, a királyi palota előtti tüntetésről és arról a jelenetről készített filmet, amikor a pápa a Szent Péter templom erkélyéről áldást osztott. A történelmi eseményekről beszélő filmet is készítették, amely rendkívül hatásosan örökíti meg az eseményeket. A filmet péntek este Róma valamennyi mozgófényképszínházában már bemutatták.

A megszökött Szalai György bűnpöre a felebbviteli bíróság előtt

Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróságon dr. Gyurgyev Foszko tanácsa pénteken foglalkozott a szökésben levő Szalai Györgynek és bűntársainak bűnügyével. A bűnpernek huszonegy vádlottja volt, akik a vizsgálat adatai szerint Szuboticián és környékén igen sok rablást, betörést és lopást követtek el. A rablóbanda három éven át veszélyeztette a közbiztonságot, különösen a vagonokat fosztogatták, de a vidéki kastélyokról sem feledkeztek meg. Többek közt kirabolták Békóvan a Halbrohr-kastélyt és Kulán felfegyverkezve elraboltak egy Hauser nevű kereskedőtől 32.000 dinárt. A banda olyan jól volt szervezve, hogy mindig ki tudott szökni a nyomozó hatóság kezéből, míg végre 1927 május elején a keletibeli erdőben a csendőrök, akik megtudták, hogy Szalai és társai az erdőben ütötték fel tanyájukat, valóságos hajtóvadászatot rendeztek a banda kézrekerítésére, ami igazlans hajszá után sikerült is. Ezalkalmmal Szalai György, valamint öccse Sándor és Német Lajos kerültek a csendőrség kezére. A három elszánt gonosztevő ötven lépésről vette észre, hogy körül van véve. Szalai György, amikor megpillantotta a csendőröket, futásnak eredt, de amikor észrevette, hogy minden oldalról be van kerítve, hirtelen kirántotta revolverét és több lövést adott le a csendőrökre, a golyók azonban célt tévesztettek. A csendőrök sortűzzel feleltek és az egyik golyó Szalait jobb combján találta. Szalai összeesett és miután látta, hogy nincs menekülés, maga ellen fordította a revolvert, de egy csendőr idejében kiütötte kezéből a fegyvert és két társával együtt elfogták. Ezután hamarosan kézrekerült a banda többi tagja is és kinyomozták az orgazdákat is.

A szuboticiai törvényszéken 1927 november 29-én kezdtek meg a főtárgyalást. Szalai György, a banda feje beismerte, hogy öccsével Sándorral és Német Lajossal betörték több szuboticiai lakoshoz. Rendszert ott törtek be, ahol a banda egyik vagy másik tagja szolgált. Szalai igen sok betörést ismert be és azzal védekezett, hogy az éhség kényszerítette a betörésekre.

A többi vádlott nagyrészt tagadta a betörésekben való részvételét, de a tanuk ellenük vallottak. Bartus Géza vádlott tagadásával szemben Szalai fenntartotta az az állítást, hogy Bartus bűnrészes volt és csak azért nem árulta el a főtárgyalásig, mert Bartus megfenyegette a rendőrségen, hogyha kiszabadul, agyonveri.

Bartus ekkor a főtárgyaláson odakiáltotta Szalaiinak:

— Esküszöm két szemem világra, hogy kivérem a fogadalt, te gazember.

A szuboticiai törvényszék december 30-ikán hirdette ki ítéletét, amely szerint Szalai, Gömöri Antal, Szalai Sándor, Német Lajos, Székely Mihály, Bartus Géza, Virág Róza, Kovács Mária, Szevny Teréz, Fekete Mátyás, Orsics Szima és Tumbász Bartol vádlottakat bűnösnek találta lapás, rablás, orgazdaság és szándékos emberölés kísérlet büntetésében és ezért Szalai Györgyöt tizenkétévi, Szalai Sándort öt évi fegyházra, Német Lajost nyolc évi, Székely Mihályt három évi, Orsics Szimót öt évi, Bartus Gézát két és féle évi, Gömöri Antalt másfél évi fegyházra, Virág Rózát négy évi, fogházra, Kovács Máriát hathavi börtönrre, Fekete Mátyást tizenöt napi fogházra, Szevny Terézt egy évi fogházra és Tumbász Bartolt három évi fogházra ítélte. A többi tizenegy vádlottat a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette. Az államügyész és az elítéltek felebbeztek.

A felebbviteli bíróság a szuboticiai ügyészség fogházából megszökött Szalai György bűnügyét elküldöztette a többi vádlott ügyétől, miután Szalai szökésben van. A felebbviteli bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletet és Gömöri Antal szabadlábrahelyezését rendelte el, mert az kitöltötte kiszabott büntetését. Megváltoztatta a felebbviteli bíróság Bartus Gézára kínált büntetést, melyet öt évi fogházra szállított le.

A szép montenegrói

nő szereli a szép
fehérneműt, amely
mindig ragyogó
tisztá és tartósan
jókarban marad.
Ezért mosáshoz
csak is

SCHICHT SZAPPAN

használ.

„Minden Isten kezében van“ Nagy árvizveszedelem fenyeget, ha hirtelen áll be az olvadás

Beogradból jelentik: A földművelési minisztérium vizrajzi osztálya, mint jelentették is, élénk figyelmet fordít arra, hogy az olvadással együtt járó árvizveszedelem elhárítható legyen. A hó és jégretek ma még érintetlenül fekszenek az ország területén, azonban az időjárás változása és az olvadás beállta könnyen katasztrófát idézhet elő. A hegyvidéken lakók réteggel látják, hogy milyen óriási hó és jég tömbök borítják a csúcsokat és a hegyoldaltakat, azonban még nagyobb a veszedelem a sík vidékeken, amelyeket elöntéssel fenyeget az, ha a folyók és folyamok megáradnak. A földművelésügyi minisztériumban működő vízügyi vezérigazgatóság permanens munkában van, hogy az árviz elleni védekezést előkészítse. A hidrotechnikai osztály vezérigazgatója, Miloszavljevics Milán pénteken fogadta a *Bácsmegeyi Napló* beogradi szerkesztőjét és lekötözött szívéllyel informálta azokról a kérdésekről, amelyek nemcsak a nagyközönséget, hanem a vízügyi igazgatást is igen nagy mértékben foglalkoztatják. Miloszavljevics Milán a következőket mondotta:

— A helyzetet nem jellemezhetem másképp, mint hogy minden Isten kezében van. Ha az olvadás fokozatos és normális, nincs semmi veszedelem. Ha azon-

ban hirtelen áll be az olvadás, akkor elképzelhetetlenül nagy veszedelmek előtt állunk. Mi mindent megtettünk és megteszünk még a legnagyobb veszedelem esetére is. Az összes hidrotechnikai osztályok és ármentesítő társulatok megkapták az utasításokat, hogy milyen intézkedéseket kell megtenniük. Elsősorban az ármentesítő társulatok feladata a védekezés munkája, őket terheli a felelősség minden mulasztásért. A Vajdaságban törvény írja elő az ármentesítő társulatok igazgatóinak felelősségét. Mégis nekik is megadtuk az utasításokat, hogy miként kell eljárniuk. Valamennyi ármentesítő társulatnak programot, hogy úgy mondjam, mozgósítási tervet kell kidolgoznia, pontosan kell tudnia, hol vannak a veszélyes pontok, azokat meg kell erősíteni, elő kell készíteni a szükséges anyagokat, ki kell jelölni a szükségmunkákra behívandó személyeket, hogy a veszedelem elhárítására ezek kellő időben jelenjenek meg kocsival és szerszámokkal. Általában az egész védekezési eljárás: elő kell készíteni, a minisztérium ugyszólván csak felügyeletet gyakorol s ellenőrzi, hogyan végezték el a helyi hatóságok a munkát. Természetesen, oda ahol erre szükség van, szakértő mérnököket fogunk küldeni, s azonkívül a hadügyminisztériummal is érintke-

zésbe lépünk a szükséges katonai erő kirendelése érdekében. A hadügyminisztérium kilátásba is helyezte a fegyveres erő kirendelését.

— Súlyt helyezünk a tudósítói szolgálat kellő megszervezésére, hogy minden időben értesítést kapjunk a folyók vizállásának változásáról. Ez a tudósítói szolgálat nemzetközileg van megszervezve, úgyhogy szinte kizártnak mondható, hogy az idén bármilyen meglepetés érjen bennünket.

Különös figyelmet fordítunk a hidakra, amelyeket biztosítani kell a jégtörődés veszedelmével szemben s arról is gondoskodni kell, hogy a hidak ne legyenek akadályai a víz lefolyásának.

A folyók medrének annyira szükséges kotrásáról gondoskodás történt.

Az ármentesítő társulatoknak kell előteremteni az anyagi eszközöket, az árvízvédelmi munkálatokhoz. Azokat a társulatokat, amelyek nem rendelkeznek anyagi eszközökkel, a mai minisztérium támogatni fogja. Lépéseket is tettünk már a pénzügyminisztériumnál, hogy készenlétben legyenek a szükséges összegek.

A vízügyi igazgatóság gyakran tart konferenciát az ármentesítő társulatok kiküldöttjeivel, hogy megbeszéljék a védekezés módjait. Epen ma is van ilyen konferencia.

A veszély nagysága attól függ, hogy milyen tempóban történik az olvadás. Ha az időjárás úgy fordul, hogy két-három nap alatt elolvad a most leesett óriási hőtömeg, akkor a katasztrófa kikerülhetetlen. Ha azonban fokozatos lesz az olvadás, akkor nincs veszedelem, kivéve azt az esetet, hogyha március elején nagyobb esőzés lesz, mert az eső nagyobb veszedelmet jelent, mint a havazás. Előre semmit sem lehet tudni. A gátakat mindenütt a múltban szerzett tapasztalatok alapján építették, mégis 1926-ban az árvíz felülmúlta a gátakat. Az, hogy az ideji vizállás magasabb lesz az 1926-iknál is, semmivel sem valószínűbb, mint az, hogy az, akinek egyetlen sorsjegye van, épen a főnyereményt őríti meg. A helyzet rendkívül komoly és eszerint járunk is el. Valamennyi folyóvíz, több száz kilométer területet be van fagyva. A hó sok helyen több méter magas. Mindenre el vagyunk készülve és ismétlem, minden Isten kezében van.

Gyanus körülmények között megbetegedett egy szubotcai család

Az orvosok gázmérgezésre következtetnek és megállapították, hogy a ház előtti gázlámpa mellett gáz szivárog föl

A Bene Szudarevics uccai gázmérgezés óta a szubotcai gázgyár igazgatósága mindent megtesz, hogy hasonló szerencsétlenségeknek elejét vegye és a gázgyár szerelői permanenciában vannak, hogy nyomban készülni legyenek, ha valahonnan gázcsőrepedést jelentenek be. Gázcsőrepedés és ezzel egyidejűleg gázömlés pedig a különböző óvintézkedések ellenére is gyakran előfordul a nagy hideg következtében. A Völgyi-házban történt halálos kimenetelű szerencsétlenség óta már máshonnan is jelentettek be gázmérgezést a rendőrségen. A második gázmérgezés — mint ismeretes — a Rajiceva-ucca 8. szám alatti házban történt Szabó József pékmester lakásán, ujabban pedig ugyancsak a Bene Szudarevics-uccában betegedett meg egy egész család és a betegség tünetei gázmérgezésre vallanak.

Néhány nappal ezelőtt történt, hogy a Bene Szudarevics-ucca 63. szám alatt özvegy *Dulka* Józsefné házában megbetegedett Dulkané két unokája, valamint Dulkané két diáklakója. A házbeliek először azt hitték, hogy spanyolnátháról van szó és nyomban kihívták dr. Hősz Dezső orvost, aki megvizsgálta a beteget. Valamennyien arról panaszkodtak, hogy erős fejfájásuk és hányingerük van. Miután a tünetek spanyolnáthára vallottak, dr. Hősz ez ellen kezdte őket kezelni, a betegek állapota azonban nem javult, viszont a betegség további folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy nem spanyolnátháról van szó. A betegek állapota rosszabbodott. Időközben a diákok szüleit is értesítették a történetről és a szülők rémülten utaztak Szubotcára. Megérkezésük után nyomban Dulkáékhoz mentek és itt is szálltak meg. Másnap reggelre azután rejtélyes dolog történt. Reggelre rosszullettek a szülők is, az egyik diák anyja olyan súlyosan megbetegedett, hogy ágyba kellett fektetni. A másik diák szülei ekkor még mindig abban a hiedelemben, hogy spanyolnátha fészkelte be magát a házba, sietve elutaztak. Az elutazott szülők, mielőtt hazaértek, jobban lettek és semmi bajuk sincs. A betegség ezek után még titokzatosabbnak tűnt fel. Dr. Vidakovic Ferenc és dr. Löwy Géza orvosokat is elhozatták, akik megvizsgálták a beteget, de azok a tünetek, amelyek a spanyolnáthát jellemzik, csak részben voltak észlelhetők. Gyanusnak tűnt fel az a körülmény, hogy a házbeliek már valamennyien szintén rosszultról panaszkodtak, azonkívül gyanusnak tűnt fel még az is, hogy a betegek a nappali órákban jobban voltak, de éjjel állapotuk ismét rosszabbra fordult, nehezen lélegzettek és a hányinger állandóan kínozta őket. Végül is azt a feltevés állott elő, hogy gázmérgezés történt és most már ebben az irányban figyelték a betegek állapotát.

Gázzagot ugyan a lakásban nem lehetett érezni, azonban megállapították, hogy az egyik uccán szoba előtt egy gázlámpa áll és az uccán a gázlámpa körül erős gázzag érezhető.

Erről azonnal értesítették a gázgyárat, ahonnan pénteken délután kiszálltak, hogy a hibát megkeressék. Felbontották a gázvezetéket, de csőrepedést még nem találtak. Óvatosságból elzárták a lámpához vezető mellékesövet és a gázomlás forrását tovább keresik.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa beszélgetést folytatott dr. Vidákovics Ferenc orvossal, aki kijelentette, hogy a beteg rendkívül különösnek tűnt fel, de gázmérgezésre nem gondoltak, mert a ház alatt pince van

és ezért lehetetlennek látszott, hogy a gáz beszivárgjon a szobába. Ha pedig ezt a feltevést elvetették, akkor egy egészen új fajta betegségre kellett gondolni, ami még nem fordult elő és amit az orvostudomány még nem ismer. Epp ezért nem is lehet más, csak gázmérgezés és ez bizonyára ki is tűnik most, hogy a gázlámpához vezető csövet elzárták a fővezetektől. A lakásba beszivárgott gáz természetesen nem olyan nagymennyiségű, hogy katasztrófát idézhetett volna elő, de a betegek állapota mindaddig nem javult volna, míg a gázszivárgás meg nem szűnik és nincs kizárva az sem, hogy hosszabb idő múlva még sokkal súlyosabb szerencsétlenséget is előidézhetet volna a gázomlás.

Trockijt gondosan őrzik Törökországban

Ujabb jelentések megerősítik, hogy a volt népbiztos családjával együtt Törökországba érkezett, de senki sem tudja, hogy hol tartózkodik

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti Sztambulból, hogy

Trockijt Angorába viszik és ott tartózkodása alatt a titkosrendőrség egy tisztje és három tisztviselője fogja őrizni.

A Times sztambuli tudósítója táviratozza lapjának, hogy a török lapok utasítást kaptak, hogy Trockijtől ne írjanak, azonban

a török rendőrség megerősíti, hogy Trockij Selpoff álnév alatt felesége és két gyermeke kíséretében az Ilics gözbeszén Törökországba érkezett

és lakásaként a konstantinápolyi szovjetkonzulátust

jelentette be. Gondos őrzésének állítólag az az oka, hogy

nem tartják lehetetlennek, hogy gyilkos merénylet készül ellene.

A Central News konstantinápolyi tudósítása szerint

Trockij és családja nyomtalanul eltűnt és tartózkodási helyüket senki sem ismeri.

Csak annyi bizonyos, hogy Trockij már nincs a konstantinápolyi orosz konzulátus épületében. A török hatóságok a legteljesebb passzivitás álláspontjára helyezkednek és nem kutatják Trockij tartózkodási helyét.

A háromnapos havazás katasztrófális állapotokat idézett elő Horvátországban

Megakadt a forgalom, emelkednek az élelmiszerárak
Zagrebben bezárták a fa- és szénkereskedéseket — Fakis utalás orvosi receptre

Egy elakadt vonat állatszallítmányát ingyen osztották szét

Zagrebból jelentik: Horvátország nyugati része, de főleg Zagreb hóviharak centrumába került és a horvát fővárosban három nap óta, tehát hatvanhárom óráig keresztül szüntelenül szakadt a hó.

A sűrű hóesés péntek este még tartott, Zagrebben a város egész területén másfél méter magasan áll a hó és ennek a hatalmas tömegű hónak eltakarítására még csak gondolni sem lehet. A külvárosokban és a szabad térségeken a hó 170 centiméter magasan áll. Meteorológusok számítása szerint a normális hőmérsékletnek négyszerese fekszik a vidéken és ha az olvadás hirtelen következik be,

óriási árvíz katasztrófa fenyegeti Horvátországot.

Évtizedek óta nem volt példa hasonló időjárásra és a hatóságok minden preventív intézkedést megtettek az esetleges katasztrófa megakadályozására.

A háromnapos havazás teljesen megbénította egy vasúti, mint a villamos- és gyalogforgalmat.

Zagrebben kétezer munkás tisztítja éjjel nappal a villamosvonalakat és az uccákat, de a forgalmat csak nagy nehézségekkel tudják a legfőbb vonalakat fenntartani.

A vasúti közlekedésben leküzdhetetlen zavarokat okoz a hó, amely méter magasságban lepte be a síneket. A százezer lakosú Zagreb teljesen el van zárva a külvilágtól, a pályaudvarra alig fut be vonat, a kiindítás pedig hiábavaló, mert Zagrebtól alig néhány kilométernyire hótengerbe jutnak a mozdonyok. Vanak egyes vonalak, amelyekről hétfő óta nem futott be Zagrebba egyetlenegy vonat sem. Az államvasutak zagrebi igazgatóságához érkezett jelentések szerint a tengerparti vonalakon szerteszét szórva három-négy nap óta állnak hóviharakban az utasokkal tele vonatok.

Az elakadt szerelvények kiszabadítására a vasutigazgatóság mindent megkísérelt, de amíg a hóviharak tart, addig a megrekedt vonatok indítására gondolni sem lehet, mert a pályatestet száz meg száz hókével sem lehet megtisztítani.

Elhagyott állomások, vesztesítő vonatok

A vasutigazgatóság mindenfelől mentőosztagokat indított utnak, amelyeknek az a feladatuk, hogy bár-

milyen módon érik el a megakadt vonatokat, nyugtassák meg az utasokat, küldjenek jelentést a lokomotív állapotáról, valamint arról, hogy mennyiben lehetséges segélyvonatok indítása. Ezek az osztagok főleg a líkai vasut, valamint a tengerparti és a kisebb horvát vonalakon indultak el. A beküldött jelentések szerint

Koszics községben olyan magas a hó, hogy a házak ablakait is befedte,

a házheliek sem ajtót, sem ablakot nem tudnak nyitni és csak a pályaudvarra vágott részen és a padláson keresztül tudnak házaikból kijutni. Ameddig a szem ellát, mindenütt végtelen fehér hótenger. A hófúvás egyes helyeken a fák koronájáig összehordta a havat. Az utak, hidak eltűntek a hó alatt.

Több állomáson nem találták ott sem a főnököt sem a személyzetet.

Ezek, mint a jelentésből kiderült, elhagyták állomáshelyeiket, mert élelmiszertük elfogyott, utánpótlásra pedig ilyen körülmények között gondolni sem lehet. A pályatesten egyik helyen egy vesztesítő tehervonat találtak. Négy vagonban vágómarhák voltak, amelyeket sem etetni, sem itatni nem lehet és pusztulás fenyegeti őket. Erről jelentést tettek a vasutigazgatóságnak, amely elrendelte, hogy az állatokat vagonizzák ki, hajtsák be a legközelebbi eső községbe és ingyen osszák szét azok között, akik bajlandók elfogadni.

A szállítás alatt lévő állatokat azonnal kivagonrozták és elhajították a legközelebbi községbe, ahol a lakosság között szétosztották.

A zagrebi főpályaudvaron éjjel-nappal munkások ezrei dolgoznak, hogy legalább helyet csináljanak az esetleg beérkező vonatoknak. Jellemző a hótenger nagyságára, hogy kísérletképpen egy kisebb szerelvény elé három gyorsvonat mozdonyát állították be. A mozdonyok egyszerre teljes sebességgel indultak, a kerekek hatvan kilométeres sebességgel forogtak, de a szerelvényt csupán pár centiméternyire tudták helyéből kimozdítani.

Zagrebben emelkednek az élelmiszerárak

Zagrebben a hőmérséklet néhány nappal ezelőtt még 25-30 fok között ingadozott, de pénteken a higanyszál —5 fokig emelkedett.

A vasúti közlekedésben beállott zavarok miatt Zagrebba nem érkeznek teherszállítmányok sem, ami az egész vonalon általános árdragulást idéz elő. A zagrebi piacról eltűntek a legfontosabb napi élelmicikkek, a tojás, a tej, főzélkék. Ezekért az árusítók négy-öttszörös árat kérnek, de pénteken már semmi áron nem lehetett kapni ezeket a cikkeket s akinek van, az is horribilis áron, dugva adja el. Az összes élelmicikkek árai emelkedtek, ami elviselhetetlenné teszi a nyamort. A kereskedők attól tartanak, hogy ha a havazás tovább tart, a forgalom teljesen megszűnik és az árut nem lehet utánpótolni. Pénteken valóságoslag megröghatték az élelmiszerüzleteket és aki csak tehetett, előre fedezte szükségletét. A városban vészhirek terjedtek el, hatalmas tömegek gyűltek az üzletek előtt, a város ugyanazt a képet mutat, mint a háborús, inszégés időkben.

Zagrebben orvosi receptre adnak tüzelőanyagot

Az élelmiszerhiánynál még sokkal súlyosabb a tüzelőanyag hiánya. A zagrebi fa- és szénkereskedések a dermesztő hideg napokban minden készletüket eladták, új szállítmányok a hóviharak miatt nem érkeztek meg és pénteken már egyetlenegy zagrebi kereskedésben sem lehetett fát vagy szenet kapni.

A porosz szénbányák már január elején beszüntették a szállítást, a legnagyobb helyi szénbányának, a trbovljei bányának termelését az államvasutak részére foglalták le. Pénteken reggel, amikor híre terjedt, hogy Zagrebot szén- és tüzelőanyaghiány fenyegeti,

valóságos emberáradatok indultak meg a kereskedések felé.

Egyes helyeken olyan nagy volt a tolongás, hogy sebesülések is történtek, egy másik üzlet előtt véres veresedés tört ki a szénért könyörgő tömegben, de minden kísérlet, hogy tüzelőanyaghoz jussanak, eredménytelen maradt.

A kereskedések bezárták kapukat és közölték, hogy egyetlen darab fájuk sincs.

Az egyik külvárosi pályaudvaron a hatóságok közgei három vagon fát találtak, amelyet lefoglaltak. A hatóságok rendelkezést folytattak

ebből a fából csak azoknak a személyeknek adnak maximálisan 50 kilogrammot, akik orvosi recepttel igazolják, hogy a családjukban beteg van.

Kedd óta az összes zagrebi iskolákban szünetel a tanítás, mert nincs tüzelőanyag és hasonló a helyzet az összes zagrebi középületekben is, ahol a hivatalnokok télikabátban dolgoznak a hideg szobákban. Jellemző a katasztrófális szénhiányra, hogy a zagrebi vasutigazgatóság igazgatója maga is jéghideg szobában dolgozik, mert az igazgatóság szénkészlete teljesen elfogyott.

Zagrebben a városi tanács az uccákon kocsikályhákat állítottatott fel, amelyek körül állandóan hatalmas tömegek melegszenek. A katonaságtól kölcsönkért tábori konyhákban a főbb uccákon és tereken teakiosztó állomásokat állítottak fel. A jótékony-sági egyesületek tagjai felváltva kezelik a konyhákat s mindenkinek, aki hozzájuk fordul, ott az uccán forró teát és kenyert adnak. A Száva Zagrebnél épügy, mint az egész szakaszban befogyott s ez a ritka tü-nemény már 49 év óta nem fordult elő. A zagrebi vasúti hidat a dermesztő hideg és a jég beomlása erősen megrongálta, úgyhogy

a nyelvevontatés hidat beomlás veszélye fenyegeti

és ebben az esetben a forgalom hosszú időre megbénulna.

A tengeren száz kilométer sebességgel rohan a hóra

A horvát tengerparton borzalmas hóviharak pusztítanak. A hórétég magassága egyes helyeken három-négy méter. A tengeren és a tengerparton hóra dühög, amelynek sebessége száz kilométer.

Bakar és Susak állomásairól a jeges orkán miatt egyetlenegy hajó sem indulhatott el. A metsző éles szél megbénította minden közlekedést, az utakat el-tűntette a hó és a tengerparti községeket éhség fenyegeti.

A légzőszervek megbetegedéseit, rekedtséget, köhögést, légszűhurutot megszünteti a

KRESIVAL

PANORÁMA

Mátyás-madarat tessék venni!

Az uccán egy kopott öreg anyóka topog, egy kis göcsit tol maga előtt. A kocsi valamikor bölcső lehetett, csak átépítették, az alsó részére nagy kalickát szereltek, amely több rekeszre van osztva. Ezekben tanyáznak a madarak.

— Matyás madarat tessék venni! — kiáltja az anyó fáradhatatlanul — Matyást!

Kinek kell ebben a drága világban Matyás madár? Ki reflektál ezekben a nehéz időkben beszélő madárra? Amikor még saját magának se tud az ember bevívó falatot szerezni? A néni azonban nem gondol erre.

re, ő ugylátszik, egészen komoly árucikknek tartja, mert szorgalmasan kínálgatja fünek-fának. Ránevét a szembejövőkre, biztatóan hunyorít és szinte áhitattal sugja:

— Matyit vegyenek!

A kis mozgó madárkereskedés tovább gurul, a kalickákban ide-oda ugrálnak a madarak, azonban a fekete szárnyas nem nagyon fog, amikor félóra múlva visszafordul, még mind a négy meg van.

— Hogy adja? — érdeklődtem.

— Attól függ, melyiket tetszik parancsolni — felelte szolgálatkészen.

Rámutattam egy középkorú, kicsit már lombán mozgó, élénk szemű madárra.

— Ötven dinár.

— Ilyen drága?

Végig nézett.

— Ne tessék sokalni. Egy ilyen Matyásért!

Ezt aláhuzta. Egy ilyen madárért sokalni ötven dinárt! Mintha legalább is egyetemet végzett volna. Mintha perfektül beszélne angolul és franciául.

— És mit tud a madár?

— Mit? Amit egy Matyásnak tudni kell. Beszél.

Megrázta a kalitka rácsát, ez jeladás volt a madár számára, mert nyomban produkálni kezdte magát. Azt mondta hogy:

— *Huncut a bírót! Huncut a bírót!*

És nevetett két vidám fekete szemével. A néni büszkén nézett rá:

— No, mit szól a fiatal ur?

— Semmit. Más nem tud a madara, csak hivatalnoksértő kifejezéseket. Még majd becsukják miatta — magát.

A néni rejtélyesen intett:

— Tessék csak türelemmel lenni!

És tovább egreciroztatta.

— *Apd teremtésit! Apd teremtésit!*

Ezalatt gyűrű támadt körülöttünk. A járókelők jót mulattak a fecsegő madáron.

— Káromkodni is tud? — érdeklődött egy diák.

— Mindent! — jelentette ki rajongással az anyó és összecsiszított szájál hízelt a madárnak:

— Édes kis Matyikám, szerelmes Matykóm, mond azt, hogy »fene essen beléd!«

Matyás ránézett huncut szemével, aztán így szólt:

— *No ne izéljen! No ne izéljen!*

Ugy látszik nem akart tovább véteni az erkölcsrendészeti törvény ellen, ellenben mindent kétszer mondott. Anyó bosszusan cibálta a kalitkáját:

— Nem ezt! — és elismertelte neki.

De Matyás makacszkodott. Folyton másról beszélt. A néni abahagyta a kísérletezést és egy másikkal próbálkozott.

— Pálinkás jóreggelt! — szólt a szomszéd madár — pálinkás jóreggelt!

Ugylátszik nem tudta, hogy már késő délután van. A többi kollegák megumhatták a néma dicsőséget, mert szintén dumálni kezdtek, elvégre nem azért végták fel a nyelvüket, hogy hallgassanak. Össze-vissz-

za kiáltoztak, fecsegtek akár a kávéházi nénikék. Anyó befogta a füleit.

— Csend legyen! — rivalt rájuk szigorúan — azonnal csend legyen!

De szegénynek abszolúte semmi tekintélye nem volt, nem respektálták a rendelkezéit, annál szemtelenebbül kiáltoztak. Gorombáskodtak jöltövőkkel, aki pedig megtanította őket a beszéd tudományára. Az ucca közönsége dült a kacagástól. Valaki megjegyezte:

— Isten őrizz, hogy vegyek egyet! Nem eleget csicsereg a fülemben a feleségem?

A szellemes ifjú kijelentését józsi röhej kísérte. — Matyás madár! Beszélő Matyás madár! — hirdette a néni.

Szakállas, kaftános ember fordult ki a szomszéd uccából. Kíváncsan nézgette a madarakat, a néni már felcsillant a remény, talán vásárolni fog, amikor az egyik Matyás elkezdett zsidózni. Tudja az ég, hol tanulta, kiől tanulta. Tény, hogy a kaftános, gondörhaju férfi megrökönyödve, sértődött arccal fordított hátát a kalickának. Rémes, hogy még egy ilyen vacak madár is büntetlenül antiszemitazkodhat! — gondolta és érthetően fel volt háborodva.

A jó asszony hába bizonygatta, hogy neki semmi köze sincs a nagyszájú madárhoz, hogy nincs egyvéleményen vele, a vevő jelöllet nem lehetett meggyőző. Mindenesetre a madár az övé, hol is hallhatta volna másutt ezt a csunya szót?

— Kérem... biztos a viciektől tanulta... a mi családjunkban szó se lehet ilyesméről... — mentegetőzött és erőlyesen, megvetően rákiáltott a madárra: — Pfiu, szégyelje magát!

Magázta. Hogy a Matyás lássa, mennyire haragszik rá. De a madár ugylátszik mókás kedvében lehetett, mert ismét antiszemitazkodni kezdett. Ezt már a gondörhaju ember is megsokalta.

— Hogy ez a madár? — és kivette a tárcáját — Majd én leszoktatom a szitkozódásról!

Megvásárolta. Kapott egy kis kalickát, abba tette és úgy vitte a nevetők sorfala között. A néni egy darabig elmélázott, aztán rossz sejtelmektől gyötörve, utána szaladt:

— Pardon... bocsánat... de ugye nem tetszik bántani? Nem tetszik bosszut állni? Hisz ez a bolond madár azt se tudja mit beszél...

A férfi elmosolyodott:

— Legyen nyugodt. Egyetlen tolla se fog meggörbülni.

— De komolyan?

— Szavamra mondom...

A Matyás pedig így bucsuzott hajdani gazdaszónyától:

— Szervusz te kis hamis! Szervusz te kis hamis!

A nép röhögött és anyó mélyen elpirult. Ki tudja mire célzott az a huncut madár?

Tsin.

Nem érkezett meg a hóhér — elhalasztották Prpicsék kivégzését

Hardt állami ítéletvégrehajtó a havazás folytán beállott forgalmi zavarok miatt nem tudott Sarajevóból Zagrebba utazni

Zagreből jelentik: A haláraitelt kis Prpics és két társának kivégzését, mint ismeretes, pénteken hajnali hat órára tűzték ki. Az ítéletet Hardtnak, az újonnan kinevezett állami hóhérnak kellett volna végrehajtani a haláraitelteken és csütörtök estére várták a hóhért a horvát fővárosba. A kivégzést most egy olyan okból kellett elhalasztani, amely példátlanul áll a kriminalisztika történetében: az állami ítéletvégrehajtó az abnormális időjárás folytán beállott vasúti forgalmi zavarok miatt eddig nem tudott Sarajevó-

ból, ahol állandó lakhelye van, Zagrebba jutni és így a rablógylkosok kivégzését bizonytalan időre el kellett halasztani.

Prpics és társai előtt mindeddig még nem hirdették ki a halálos ítélet végrehajtásának időpontját, most pedig úgy alakult a helyzet, hogy maguk az igazságszolgáltatási közegek sem tudják pontosan hogy mikor lehet végrehajtani a halálos ítéletet. Előreláthatólag hétfőn vagy kedden kerül sor Prpicsék kivégzésére.

A miniszterelnök szigorú utasítást adott a rendőrhatalóságoknak a drágaság elleni törvény végrehajtására

Lelkiismeretlen üzérkedők árdrágításra használják ki a közlekedési zavarokat

Beogradból jelentik: A forgalmi akadályok miatt az egész országban drágasági hullám észlelhető, mert lelkiismeretlen üzérkedők kihasználják a készletek csökkenését arra, hogy az árakat indokolatlanul magasra emeljék.

Eppen ezért Zsivkovics Petár miniszterelnök-bellügyminiszter rendeletet küldött a rendőrhatalóságokhoz, hogy a drágaság elleni törvény intézkedéseit tartásák be.

A miniszterelnök-bellügyminiszter rendelete a következő:

A legutóbbi időben észlelhető, hogy egyes fa- és szénkereskedők, valamint élelmiszerkereskedők is a nagy hideg és a közlekedési nehézségek miatt felemelik áruik árát, bár ismeretes, hogy vannak tartalék készleteik, amelyeket már korábban szereztek be, ami-

kor a hideg még nem volt ilyen nagy és a beszerzési viszonyok kedvezőbbek voltak. Hogy a viszonyok ilyen lelkiismeretlen kihasználásának útját állják,

a legszigorúbban eirendelem az összes rendőrhatalóságoknak, hogy a hivatali főnökök személyes felelőssége mellett mindezekben az esetekben az élelmiszerek drágaságáról és a lelkiismeretlen spekuláció leküzdéséről szóló törvény 47-ik szakasza értelmében járjanak el.

Általában szembevetendő, hogy a rendőrhatalóságok elhanyagolják kötelességüket olyan jelentések megtételére, amelyek nélkül a bíróságok nem kezdenek meg a büntető eljárást. Ezért elrendelem, hogy a jövőben az összes rendőrhatalóságok szigorúan teljesítsék azokat a kötelességeket, amelyeket ez a törvény mindenkor rájuk ró.

Ujra fellángol a forradalom Mexikóban

Véres tüntetések Mexikó-Cityben — Portes Gil a katolikus ligák ellen

Mexikó-Cityből jelentik: A nyomozás megállapította, hogy a Portes Gil köztársasági elnök vonata ellen elkövetett merénylet összefüggésben áll Torainak, Obregon gyilkosának szombati kivégzésével, mert Toral hívei elhatározták, hogy a kivégzés után represszáliákkal élnek a kormány ellen.

Az elnök vonata ellen elkövetett merénylet nem maradt elszigetelt jelenség, mert számos más kormányfunkcionárius lakásán is bomba robbant, vagy legalább bombát találtak e kormánypárti személyiségek tartózkodási helyeinek közelében.

A mexikói köztársaság elnöke nyilatkozott a merényletről. Megtámadja a mexikói katolikus ligát és azzal vádolja, hogy gyilkos merényletet tervezett a köztársasági elnök ellen.

Bejelenti, hogy a letartóztatott Alaya valószínűleg az összeesküvés feje volt.

Portes Gil szerint a merénylet összefüggésben áll To-

ral de Leon kegyelmi kérvényének elutasításával. Katolikus fanatikusok részéről számos fenyegető levelet kapott, amelyeknek azonban nem tulajdonított fontosságot. Az elnök nem akarja megvádolni a katolikus klérust, mivel a merényletet mindössze három-négy mexikócityi ember követte el külső támogatás nélkül. A merénylet elkövetésének helye körül több február 5-iki keltezésű mexikói újságot és a katolikus ligának több manifesztumát találtak.

A mexikói fővárosban szerdán este nagy tömegök tüntettek a kormány ellen s a rendőrség csak óriási erőfeszítéssel tudta szétzavarni a nyugtalanulókat. Mexikó Cityben ugyan aránylagos csönd van, de a kormány attól fél, hogy ez a nyugalom csak vihar előtti csöndet jelent, mert

csakhamar az egész országban újra föltámad a forradalom.

Toral de Leon kegyelmi kérvényének elutasítása az

HIREK

ország katolikus körét mélyen elkieserítette. Ha a katolikus többsége nem is azonosítja magát a rémtettekkel és kívánságainak törvényes uton való elérésére törekszik, a nép alsóbbrendű köreiben és a katolikus ifjuság között mégis sok olyan elem van, amely erőszakos fölkeltést és forradalmat hirdet. Ezenkívül a professzionista gonosztevők részéről is veszedelem fenyegeti az államot. Különösen a vasutak forognak veszedelemben.

A kormány messzemenő elővigyázatossági intézkedéseket léptetett életbe

s különben is, a föltétlenül kormányparti hadseregben olyan hatalmi eszköz áll rendelkezésére, amellyel minden komoly nyugtalanságot azonnal elfojthat. A fővárost semmiesetre sem fenyegeti veszedelem, legföljebb néhány messzefekvő vidéki városban kritikus a helyzet.

Nyolc tartományra osztják fel Romániát

Készül az új román közigazgatási törvény

Bukarestből jelentik: A Maniu-kormány meg akarja reformálni az ország közigazgatását. Az új közigazgatási törvény tervezetén egy szakbizottság dolgozik, amely már el is készült a reform alapelveivel. A terv szerint Romániát nyolc provinciára osztják, amelyeknek élén tartományfőnökök állnának. A tartománygyűlés határozza a kerületébe tartozó városok és községek ügyeiben, hogy így az autonómiának szélesebb keretben szerezzenek érvényt, másrészt pedig segíteni akarnak a mai centrális közigazgatás által teremtett nyomasztó állapoton és mentesíteni akarják a miniszteriumokat az aprólékos munkától.

A reformterv szerint Romániát a következő nyolc tartományra osztanák fel: Bácság Temesvár székhellyel, Erdély Kolozsvár, Oltonia Craiova, Muntenia Bukarest, Moldva Jassy, Dobruzsza Konstanza, Bukovina Csernovic és Besszarabia Kisenev székhellyel.

TŐZSDE

Zürich, február 15. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.31, London 25.2425, Newyork 520, Brüsszel 72.30, Milánó 27.1925, Madrid 81.5, Amszterdam 208.25, Berlin 123.35, Bécs 73.05, Szófia 3.755, Prága 15.385, Varsó 58.36, Budapest 90.665, Bukarest 3.11.

Budapesti gabonátőzsde, február 15. Határidőüzlet: Buza októberre 26.30—26.40, zárlat 26.32—26.33, márciusra 25.16—25.24, zárlat 25.18—25.19, májusra 26.07—26.14, zárlat 26.08—26.09. Rozs októberre 24.06—24.12, zárlat 24.07—24.08, márciusra 23.25—23.32, zárlat 23.26—23.27, májusra 24.08—24.11, zárlat 24.06—24.08. Tengeri májusra 28.70, zárlat 28.71—28.72, júliusra 28.63—28.78, zárlat 28.68—28.70. Készárúpiac: Buza 25.15—26.25, rozs 23—23 egyhatod, takarmányárpa 25.25—25.75, sörárpa 26—27.50, köles 26—26.50, repce 45—46, tengeri 27.35—28.15, zab 25.75—26.25, korpa 18.75—19.

Chicagói terménytőzsde, febr. 15. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza március (128 háromnegyed) 129, május (133 háromnegyed) 133 egyketted, július (135 egynegyed) 135 háromnegyed, Tengeri március (96 egynegyed) 97 egyketted, május (100 egynegyed) 106 egynegyed, július (102 háromnegyed) 103 egynegyed, Zab március (52 egynegyed) 51 hétnyelcad, május (53) 52 hétnyelcad, július (50 háromnegyed) 51 hétnyelcad, Rozs március (114 egynegyed) 114 háromnegyed, május (114 hétnyelcad), július (113 egyketted).

Winnipeg-i terménytőzsde, február 15. Középfolyamok: Buza május (134) 134 ötnyelcad, július (135 egyketted) 136, október (134 egynegyed) 134 egynegyed.

Liverpooli terménytőzsde, február 15. (Zárlat.) Buza március (9 sh. 3 d.) 9 sh. 4 egynegyed d., május (9 sh. 5 háromnegyed d.) 9 sh. 6 egyketted d., július (9 sh. 7 háromnegyed d.) 9 sh. 9 egynegyed d.

Vizálás

A noviszdai hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 60 (—5), Apatin 176 (—6), Bogojevo 215 (—5), Vukovár 100 (—50), Palánka 137 (—0), Noviszd 110 (—9), Zemun 140 (—4), Pansevo 134 (—2), Szmederevo 251 (—4). Dráva: Oszijek 60 (—0). Száva: Zagreb 10 (—0), Sziszak —15 (—5), Jaszenovac 156 (—), Bród 141 (—1), Samac 116 (—5), Mitrovica 184 (—11), Sabac 36 (—2), Beograd 87 (—18). Tisza: Becsej 13 (—5), Titel 152 (—8).

— **Üdvözlék a kormányt az ujonnan kinevezett községi vezetőségek.** Beogradból jelentik: A kormány a főispánokhoz olyan utasítást küldött, hogy a lehetőség szerint mindenütt hagyják meg a régi községi vezetőségeket, ha pedig ez nem volna lehetséges, akkor úgy állítsák össze a községi és városi vezetőségeket, hogy a lakosság minden rétege képviselve legyen és a vezetőségek a lakosság teljes bizalmát élvezzék. A községi és városi vezetőségek kinevezése ilyen értelemben már csaknem mindenütt megtörtént és az új előjárások megalkalulását után most sorra üdvözlő táviratokat küldenek a kormányoknak. Az üdvözlő táviratok legnagyobb része Horvátországból és Bosznia Hercegovinából érkezik.

— **Jegyzői kinevezések.** Szomborból jelentik: A bácskai tartományi főispán Kulára Jovánovics Nemanja beogradi ügyvédet, Novivrbászra Polják Vladisláv addigi jegyzőt, Cseryenkára Borota Bránko addigi jegyzőt, Sztari-Vrbászra Stefanovics Zsika addigi jegyzőt, Bácski-Bregre Puiu Milán volt krnyajai aljegyzőt, Krnyajára Rajkovics Milutin volt kulai jegyzőt, Kupuszinára Csirics Lázár aljegyzőt, Veprovára Malagurszki Ferenc addigi jegyzőt, Kucurára Kolesin Péter volt jegyzőt nevelte ki jegyzőnek. A topolai járás régi jegyzőt megerősítette állásukban a főispán.

— **Május 24-ikén lesznek az angol választások.** Londonból jelentik: Az angol választások határnapját már véglegesen megállapították. A választások május 24-ikén lesznek és ebbe a dátumba az ellenzék is belegyezett.

— **A szubotical sakk-kör és a Népkör sakkversenye.** A szubotical sakk-kör és a Népkör sakk osztálya február 17-ikén vasárnap délután 2 órakor a szubotical sakk-kör helyiségében (Banjevaeska Matica) klubközi versenyt rendez.

Farkasok a láthatáron

A farkasokról szóló vészhir
Vajjon kinek a lelkén szárad?
Különbén lehet valami benne,
Mert kérem a kacsá is diat...

(—czenl)

— **Uj utasításokat kapott a Görögországgal tárgyaló jugoszláv delegáció.** Beogradból jelentik: Dr. Szubotics Iván külügyminiszteri tanácsos Athénbe utazott, hogy új utasításokat vigyen annak a delegációnak, amely a jugoszláv-görög kereskedelmi tárgyalásokat folytatja. A tárgyalások ugyanis eleinte igen kedvező mederben haladtak, később azonban a görög részről felmerült kívánságok miatt nehézségek állottak elő. Polichroniadesz beogradi görög követ mindent megtejt az ellentétek kiküszöbölésére és intervenciójára a külügyminiszterium új utasításokat küldött delegációjának. Valószínű, hogy ezek alapján a tárgyalásokat sikeresen fogják befejezni.

— **Hetvenöt mikrofonon fogják fel Hoover elnök székfoglaló beszédét.** Washingtonból jelentik: Washingtonban nagy előkészületeket tesznek Hoover elnök beiktatására. Az ünnepségek három napig fognak tartani és kétszáz ezer vidéki részvételre számítanak. Hoover a kapitulum lépcsőjéről mondja el székfoglaló beszédét, hogy minél többen hallgathassák végig. A beszédet hetvenöt mikrofonon veszik fel és Amerika minden rádióelőfizetője hallhatja. Az eskütétel után ünnepi menet kíséri az elnököt és feleségét a Fehér Háza. A menetben az amerikai hadsereg minden ezrede, a hadiflotta minden osztaga és a légi flotta képviselve lesz. Az Unió minden tagállama zenekart küld a felvonulásra, amelyben lovas cow-boyok is részt vesznek.

— **Felendült a téli sport Noviszdán.** Noviszdáról jelentik: A tartós hideg következtében Noviszdán erősen fellendült a téli sportok. Noviszdán régóta nem korcsolyáztak a sportolók, mert nem volt megfelelő jégpálya, a Duna pedig nem fagyott be. Most a téli kikötő mögött, a holt Duna-ágban beagyott a víz és a korcsolyázók serege lepi el a pályát. A Dunán nem lehet korcsolyázni, mert a jég göresős. A Fruska Gora is elárastották a síelők és a rődlisok. Noviszdáról reggel hat és fél kilenkor indulnak autóbuszok a Fruska Gora felé, amelyek Paragovó és Beocsin felé viszik a téli sportok kedvelőit. A hegyekben egyszerű sí- és rődlipályák vannak, a fáradt sportolókat pedig meleg itallal és büfével várják a Fruska Gora turisztagegylet zmajeváci, oszovljei menedékházai.

— **Behounek tanár előadása a pápa előtt a Nobile-expedícióról.** Rómából jelentik: A pápa meghívta Behounek Ferenc pápai tanárt, aki tudvalegőleg résztvett a Nobile-expedícióban, hogy tartson előadást az északi expedícióról és annak eredményeiről. Behounek tanár csütörtökön jelent meg a Vatikánban, ahol a pápa a bibornokok társágában nagy érdeklődéssel hallgatta a professzor fejtegetéseit. Az előadáson jelen volt Nobile tábornok is.

— **Halálozások, Noviszdáról jelentik:** Pekló József harmincegy éves korában meghalt. Pénteken délután temették el Noviszdán nagy részvét mellett. Az elhunytban Pekló Béla építész fiát gyászolja. — Dr. Grüner Samu szombori ügyvéd hetvennyolc éves korában rövid szenvedés után meghalt. Az öreg ügyvéd évtizedeken keresztül folytatott gyakorlatot Szomborban, ahol puritán jellemével és lekötözöen szívélyes modorával általános népszerűsége tett szert. Halála városzerte őszinte, nagy részvétet keltett.

— **A vajdasági mérnöki kamara évi közgyűlése.** Noviszdáról jelentik: A vajdasági mérnöki kamara pénteken délelőtt feltizkor a Matica Szrpszka nagytermében tartotta meg rendes évi közgyűlést, amelyet Tosics Dusan elnök nyitott meg. Popovicki Lázár titkár betérjesztette a kamara múlt évi működéséről szóló jelentését. A kamarának tudomására jutott, hogy a városi mérnöki hivatal műszaki hivatalnokai olyan munkákat is vállalnak, amelyeknek vállalására csak mérnököknek van joguk. Eljártak a tanácsnál, amely megígértette a műszaki tisztviselőknél, hogy ilyenemű magánmunkát vállaljanak. Eljártak az építésügyi igazgatóságnál is, hogy a jövőben csak olyan vállalkozóknak adjanak utépítési megbízást, akik a technikai munkák elvégzésére mérnököt alkalmaznak. Több kisebb ügy letárgyalása és a jövő évi költségvetés elfogadása után a közgyűlés megadta a föltüntetvényt a vezetőségeknek, majd a következő új tisztikart választották meg: Tosics Dusan, Schumacher Sándor, Popovicki Lázár, Matics Milivoj, Steiger Béla, Radivojevics Sztivan és Tabakovics György (Noviszd), Manojlovics Milán (Szubotica), Funtagh Ferenc (Vukovár), Mirkovics Radivoj (Sid), Ivanecics Milán (Vrsac). Felügyelő bizottság: Dungsverszki Lázár és Mihajlovics György (Noviszd), Szenci Tivadar (Beckerek), Vujiics Sztankó (Zemun). Ezután bizottságot választottak, amely március 12-ikén Noviszdán összeülő országos mérnökgyűlést készít elő.

— **Bruck Imre modellista dívtaszalóját** Beograd, Terazija 1, III. emelet (lift) helyezte át.

— **Lindbergh édesanyja menyasszony.** Párisból jelentik: Newyorki távirat szerint Lindbergh édesanyja, Evangeline Lindbergh asszony eljegyezte magát Anderson kapitánnyal, egy óceánjáró gőzös parancsnokával. A hír negyvennyolc órával Lindbergh ezredes eljegyzésének publikálása után vált ismertté és Newyork társadalmában élénk feltűnést keltett.

— **Kezdődik érelmeszesedésnél a természetes »Ferenc József«** keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezérei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez szívbajosoknál is, gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bél-működést. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Gyermekoperett a Népkörben.** A Páter Vazul vezetése alatt álló Gyermeknyoha javára február 17-ikén, vasárnap délután 3 órakor gyermekelőadás lesz a Népkörben. Színe kerül »Aladár nem szamárcímű gyermekmese operett Garay Bélával a címszerzőben. Közreműködnek Deutsch Janka, Miklencvics Mici, Toidy Gizli, Nagy Magda, Krnyajcski Pál, Fuderic László, Erdélyi János. Helyárak: 5, 10, 15 dinár. Jegyek elővételben a Krécsi-féle könyvkereskedésben kaphatók. A terem fűtve van.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy családunk koronája és büszkesége mindnyájunk szeretetteljes támasza,

Dr. Grüner Samu ügyvéd

városi tvh. bizottsági tag, tb. városi főügyész, volt iskolaszéki elnök, stb.

a közjónak szentelt áldásdus, mindvégig tevékeny életének 78. évében 1929 február hó 15-ik napján, reggel fél 8 órakor visszaadta neimes lelkét Teremtőjének.

Drága halottunkat óhajához képest szülővárosába, Sztarakanizsára szállítjuk és ugyanott e hó 17-ikén, vasárnap délután négy órakor kísérrük örök pihenésre vezető útjára a sztarakanizsai izr. temetőbe.

Soha nem szűnő hálával és mélységes szeretettel örizzük meg jószágos lelke drága emlékét.

Szombor, 1929 február 15.

Özv. dr. Iritz Ignácné, Grüner Géza testvérei, özv. Grüner Adolfiné, özv. Grüner Jakabné, özv. Grüner Adámné sógornói, Grüner Ármán, dr. Grüner Fülöp nyugalmazott táblabíró, Grüner Marcell és neje, Grüner József, özv. Almási Ferencné Grüner Janka, dr. Grüner István, dr. Hödervári Lajos és neje Grüner Mária, Grüner Emmi és férje, dr. Grüner Fülöp ügyvéd és neje, Grüner Aliz és férje, dr. Grüner Endre és neje, Grüner Boriska és férje unokaöccsei és unokahúgai.

— A noviszdai sakkbajnokság. Noviszdáról jelentik: A noviszdai sakkbajnokság csütörtökön lefolytatott ötödik fordulóján Kulzsinszki nyert Trankoni ellen, Szabados Schmidt ellen, Vidor Farkas ellen, Rosenberg Löbl ellen. A függőben volt Vidor-Löbl játszma remis lett, a Lipkovics-Berger játszma el lett halasztva, a Csányi-dr. Ilics játszma utóbbi elnézése következtében Ilics számára vesztesre áll, szintúgy függőben van a Bizam-Schmidt játszma is. A verseny mai állása: Rosenberg, Kulzsinszki 5, Vidor 4 és fél, Lipkovics 4, Szabados 3 és fél, Csányi és Ilics 3, Trankoni 2 és fél, Rajkovic, Schmidt és Berger 2, Löbl 1 és fél.

— Tizenhét óra tizenkét perc a női pilóták új távolsági és időtartamvilágkorja. Newyorkból jelentik: Trout amerikai pilótánő 17 óra 12 percig tartó repülés után kecskés szerencsésen leszállt. Trout kasszony ezzel megdöntötte a női pilóták távolsági és időtartam-rekordját, amelyet eddig Smith amerikai pilótánő tartott.

— Fényesen sikerült a noviszdai jogászbál. Noviszdáról jelentik: Csütörtök este volt az idei bál évad legsikerültebb és legelőkeltebb bálja: a noviszdai jogászbál. Nagyszámu előkelő közönség töltötte meg az izlésesen díszített Szloboda-tánctermet, ahol Noviszdai társadalmának színevadát lehetett látni. Ott voltak többek közt dr. Ignatyovics Nikola felebbviteli bírósági elnök, dr. Popovics Milivoj és Povolny Milan semmitűszéki bírák, Sztankovics Szvetozar volt földművelésügyi miniszter, dr. Borota Branislav polgármester, dr. Nikolics Sztéván tábornok, dr. Nikolics Richard főállamügyész helyettes, dr. Adamovics Sztéván, az ügyvédi kamara elnöke, számos magasrangú állami hivatalnok és katonatiszt, ügyvéd, orvos és mérnök. A hangulat igen jó volt és a tánc reggelig tartott.

— Edison születésnapja Amerika nemzeti ünnepe. Párisból jelentik: A Chicago Tribune jelenti a floridai Fort-Mayerből: Edison születésnapja alkalmából nyilvánosságra hozta, hogy sikerült a kacsuk előállításának kérdését megoldani olyképpen, hogy Amerika felszabadul a külföldi piacok igénybevételére. Edison kijelentette, hogy 1200 olyan növényfajtát talált, amely kacsukot tartalmaz. Ezek közül körülbelül 40 alkalmas arra, hogy a kacsukot nagymennyiségben állítsák elő belőük. Különösen a Mexikói-öböl téjén fekvő országok alkalmasak a növények termesztésére. Közölték még, hogy Ford, az automobilgyáros Georgiában 32.000 hold földön fogja ezeket a növényeket termesztetni. A Chicago Tribune megjegyzi, hogy Edison születésnapján, amely Amerikában nemzeti ünnepszámba megy, eddigi szokásához híven, különböző neki feltett kérdésekre válaszolt. Így arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a boldog életéről, azt a választ adta, hogy soha életében nem látott eddig még boldog embert. Közölte még Edison, hogy sem a villanyosság, sem a fény, sem a hang lényegét és mibenlétét nem ismerik. Az Edison tiszteletére rendezett banketten résztvevett a többi között Hoover és felesége, továbbá Ford.

— Noviszdán nincs tüzfahány. Noviszdán a nagy és tartós hideg miatt aggodalom támadt a lakosság körében, hogy nem lesz elegendő tüzifa. Érdeklődünk a tüzfakereskedőknél és azt a megnyugtató választ kaptuk, hogy aggodalomra semmi ok sincs, mert tüzifa nagy mennyiségben áll még rendelkezésre, ellenben a szénkészletek legfeljebb csak tíz-tizenégy napig lesznek elegendők, miután a Noviszdára érkezett uszályok a téli kikötőben a befagyott Dunaághoz nem közelíthetők meg és így számolni kell azzal, ha csak hirtelen olvadás nem áll be, hogy a szénkészletek hamarosan kifognak. Kokszt azonban bőven van.

— A világipar legfontosabb termelői közé kerül az újságipar. A genfi nemzetközi munkaügyi hivatal közleményeinek legutolsó számában érdekes adatokat közöl az újságiparról. Eszerint 1926-ban Németországban 3812 napilap és 4309 hetilap jelent meg. Belgiumban 1109 újság, Kanadában 1500, Kinában több ezer, Spanyolországban 2000-nél is több, Dániában a 750 hetli és havi folyóirat mellett 320 napilap 1.100.000 példányszámmal, ami minden harmadik lakosra egy újságot juttat. Amerikában 1920-ban 2400 napilap és 14.800 hetilap jelent meg. 1914-ben még csak 28.700.000 példányban jelentek meg az amerikai lapok, de már 1923-ban 35.730.000-re emelkedett ez a szám. Az újságiparban 10.267 üzem és 238.359 alkalmazott volt. Ugyanígy nagyarányú a fejlődés Franciaországban. Párisban egyedül több mint 100 napilap jelenik meg. Anglia naponta 2400 újságot »hoz ki«, közülük néhány nap 1.000.000 példányszámmal. Olaszországban, Hollandiában ezer lap jelenik meg állandóan, Japánban 3000-nél több, 1924 végén Lengyelországban 5000-nél többet számoltak. Svájc 2000 újságot és folyóiratot termel, minden 2000 lakosra egy újság jut. Csehszlovákiában szintén 2000 lapot számoltak össze, közülük 710 Prágában jelenik meg. Az újságipar lassanként a világ legnagyobb termelő ágának sorába kerül.

Értesítem a n. é.

közönséget, hogy **uri divat szabóüzletemet**

A MEGFAGYOTT EMBER

Eötvös József költeménye a megfagyott gyermekről nem évil el, nem válik oszlivá, ha évtizedek mulnak is el, amióta először olvasták, szavalták. Az édesanyja sirján megfagyott árva gyermek tragédiája alig megindított annak a szegény embernek a sorsánál, akit a királyi kegy a fogházból szabadított ki, s aki a szabadság érzésétől mámorosan gyalog igyekezett hazafelé s utközben a bácski-bresztováci határban — megfagyott. Erről az apró tragédiáról ír emelkedett hangú, meleg sorokban Lucia a Bácsmegeyi Napló vasárnapi mellékletén.

A vasárnapi irodalmi melléklet tartalmából kiemeljük Somlay Károly, Nyáry Andor és Karlócai népies novelláit. Három novella, amely nemcsak azért népies, mert a népből való alakok szerepelnek benne, hanem azért is, mert a történet, amiről szól, falusi, paraszti emberek esete s róluk s nekik szól. Azt akarjuk, hogy a paraszti emberek sorából is kerüljenek ki — olvasók. Novellákat írtak: Berényi János, Kubán Endre, Góvorkóvics János, Farkas Frigyes, Blazsek Ferenc s Magister.

Kosztolányi Dezső Cinege címen ír, Baedeker Tóth Béláról, mint könyvkiadóról, Szegedi Emil a szuboticei farsangról ad beszámolót, Wintery folytatja cikksorozatát arról, hogy van-e a transzban látás. Tamás István képes riportot ír egy ucai madárkereskedésről, Szilasi Fülöp dr. az ötven év előtti Párisról közöl visszaemlékezést, Kristály István Vége a nyárnak címen jelenetet írt.

A versek ezuttal csupa műfordítások. Szabó János lefordította Brankó Radisevics Halálra várni című örökbecsű költeményét, Kosztolányi Dezső néger költőket fordít s Debreceni József két régi német poétát.

A Könyv-Film-Rádió mellékletén riportok, az állandó rovatokban mindenkit érdeklő fontos közlemények.

— Cowboyok hősi harca a hóval egy kisleány életéért. Newyorkból jelentik: A Rocky Mountains hegyvidékén hetek óta olyan hóvihár dühög, amely az egyes városokat és telepeket teljesen elzárta a külvilágtól. Egy ilyen tanyán, amelyet háromméteres hó vett körül, vakbélgyulladásban betegedett meg egy tizenéves kisleány. Apja szánkón akarta az ötven kilométerre levő legközelebbi városba vinni, de reggeltől estig küzdött a hóviharral és kénytelen volt visszafordulni. Megtudták az esetet a környéken lakó cowboypok, valamennyien összegyűltek, összeszedték összes lovaikat és kétnapos emberfeletti küzdelem árán keresztülvágták magukat a kisleánnyal a városig. A szörnyű uton tízenyolc ló hullott el, de a gyermeket még idejében megoperálták és megmentették az életnek.

— A noviszdai zsidó négyzet műsoros teadélutánja. Noviszdáról jelentik: A noviszdai jótékony zsidó négyzet vasárnap, február 17-ikén a Szlobodában gyermekelőadással kapcsolatos teadélután rendez. amelynek keretében színr kerül az »Alom, az erdőben« című tündérmese. Előadás után tánc.

— Életunt háziiszolga. Sztaribecsejéről jelentik: Urbán János huszonkilenc éves háziiszolga, aki Szabó Zoltán sztariibecseji földbirtokos tanyáján volt alkalmazásban, lakóháza padlásán egy gerendára felekasztotta magát és mire tettét észrevették, már meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— Két napon belül ki kell cserélni Noviszdán az új autójelzőtáblákat. Noviszdáról jelentik: A noviszdai rendőrség felhívja az autótulajdonosokat, hogy azok, akik eddig nem cserélték be az 1929-re érvényes autójelzőtábláikat, azokat legkésőbb két nap alatt cserélték be, mert ellenkező esetben szigorúan megbüntetik őket. Az új autójelzőtáblák másszínűek, mint a tavalyiak. A luxuskocsik harántszávos kék-fehér táblájuk és a főispáni hivatal szárazbélgyőzőjével vannak ellátva. A teherautótáblák kék-fekete harántszávosak és a rajtuk levő számok fehérek betűkkel vannak alkalmazva, a próbakoocsik táblái tiszta fehér alapon vörös és fekete számokkal és A betűvel vannak ellátva. A motorkerékpárokon ugyanolyan táblák vannak, mint a luxus koocsikon, csak ép a tábla kisebb, a motorkerékpár próbakoocsikon pedig ugyanazok a táblafajták vannak, mint az autópőbakoocsikon, csak ép kisebb alakban.

— Megjelent a Kiválasztottak két új kötete. A budapesti Pantheon kiadásában megjelenő népszerű »Kiválasztottak« sorozat két új kötete: Schnitzler Arthur »Teréz« és Joseph Conrad »Öreg és fiatalok« című érdekfeszítő, értékes regényei megjelentek. A »Kiválasztottak« februári kötetét február 20—25 között kezdi szállítani a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, amikor bizonyára újból megnyílik a postacsalomforgalom, amely most a nagy hideg következtében beállt vasúti zavarok miatt szünetel.

— Tolvajbánya a felebbviteli bíróság előtt. Noviszdáról jelentik: A pancsevői törvényszék Maran János uzdini földművest hat évi fegyházra, Lupulesku Tódort, ugyancsak uzdini lakost ötévi és Lupulesku Ádám uzdini földművest négyévi fegyházra ítélte, mert 1923—1928. közti időben Kovaacsán, Padinán, Idvoron és Uzdniban lopásokat követtek el. A felebbviteli bíróság csütörtökön helybenhagyta az ítéletet.

— Egy kiszűrt szemért mástélelvi fogház. Noviszdáról jelentik: Torma Antal ludasi legény 1927. január elsején egy ludasi kocsmában résztvevett az újévi táncmulatságon, Szalma Dezső kraljevregi földműves Tormát, aki egy leányt akart hazakísérni, minden ok nélkül megütötte, majd bieszával úgy megszúrta a szemét, hogy egyik szemé azonnal kifolyt. Szalma azzal védekezett, hogy önvédelemből követte el tettét. A szuboticei törvényszék Szalma Dezsőt mástélelvi fogházra és huszezer dinár kártérítésre ítélte. A felebbviteli bíróság csütörtökön helybenhagyta az ítéletet.

— Városi közgyűlés Noviszdán. Noviszdáról jelentik: Dr. Borota Branislav polgármester szombaton délután négy órára hívta össze első munkálásra a noviszdai újonnan kinevezett városi képviselőtestületet. A napirenden több fontos ügy szerepel.

VIJKOVICS MARICA

nagy sikert elért kitűnő

szerb-magyar nyelvkönyvének

első kiadása teljesen elfogyott. A második kiadás sajtó alatt van s március hó végén kerül forgalomba.

Előjegyzéseket elfogad a Bácsmegeyi Napló könyvosztálya

— Kultúraelőadások Sztaribecsejen. Sztaribecsejéről jelentik: A sztariibecseji szokol-egyesület kultur-szakosztálya a napokban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy még e tél folyamán több tudományos előadást tartanak az egyesület rendezésében. Az első előadást február 24-ikén tartja dr. Popovics Milan járásorvos, aki az egészségügyi szabályokat fogja ismertetni. Az előadás keretében énekszámokat és szavakat adnak elő.

— Elmarad Rubinstein szuboticei hangversenye. Rubinsteintől szerdán távirat jött a szuboticei színház igazgatóságához, amelyben a művész közli, hogy Spanyolnában megbetegedett és nem jöhet Szubotícára. A zongoraművész február 20-ikára hirdetett hangversenye ilyenformán elmarad és a színház igazgatósága később közölni fogja az előadás dátumát.

Bálba, társaságba mély hódító vággyal:

DESZANKA KRÉMET végy s ne próbálkozz mással!

— A szuboticei járásbírói végrehajtók új körzeti beosztása. Az igazságügyminiszter a szuboticei járásbírószághoz negyedik végrehajtóvá Micsetics Obrádot nevezte ki. A kinevezéssel egyidejűleg a járásbírói végrehajtók számára a következő új körzeti beosztást állapították meg: Duzás Fülöp E. K. M. N. Ny. P. Ty kezdőbetűs nevek, Pécics Balázs R. Sz. S. V. Zs kezdőbetűs nevek, Romanov Vladimir D. Gy. F. G. L. Ly. U kezdőbetűs nevek, végül az újonnan kinevezett Micsetics Obrád körzetébe az A. B. C. Cs. H. I. J. és O kezdőbetűs nevek tartoznak.

Öreg emberek

örög asszonyok

Östnek van első sorban szükégük az ALGA-ra, mert ha ezzel bedőzsölök kezűket, lábukat vagy nyakukat, azonnal frissnek, életerősnek érik magukat, mert az

ALGA üdit és gyógyít

Az ALGA kapható minden gyógyszerüzletben és drogériában, üvege 10 dinár. 640

— Három párnáért egyévi fogház. Noviszdáról jelentik: A pancsevői törvényszék és csütörtökön a noviszdai felebbviteli bíróság egyévi fogházra és ötévi hivatalvesztésre ítélte Rch György botosi nap számost, aki Botoson a múlt év augusztus 23-ikán három párnát és egyéb háztartási cikkeket lopott.

A Gradjanszka Kaszinóban vasárnap délután öt órai kezdettel tea- és rumny-délután, Zené a Beograd-kávéház zenekara szolgáltatja.

Kozmetikai szerek szétküldése Roth Olga kozmetikai intézetéből (Szubotica, Kralja Aleksandra ul. 4.) Hajszálak, redők, szemölcsök, anyajegyek végleges eltávolítása villannyal. Zsíros, mitesseres, száraz, szepes, májfoltos arcok kezelése, házilag is, krémmel és arevizzel éjszakai és nappali használatra. Hámlasztókrak és kékfénykezelés. Egy kura, mely áll éjszakai és nappali krém, arcviből, puderből és szappanból, ára portó nélkül 101 dinár. Vidékre megrendelésük utánvétellel.

A Barátok temploma mellől ugyancsak a Verme-házba Pařídeva ul. 1. szám alá helyeztem át. Tavaszli divatújdonságaim megérkeztek

Mandics Pál
uri divat-zabó

TE SEMMIREKELŐ...
HÁNYSZOR MONDJAM,
HOGY AZ ÜZLETBEN
„CSAKIS”
PYRAM NÖVÉNYI PASZTÁT
FOGADJ EL?!
EZ MÉLTÓ BÜNTETÉSED!

Legolcsóbb áron készít mindennemű nyomtatványt a

Minerva nyomda r. t.

Rendkívül leszállított árak! A legmodernebb kivitel!

Legszebb estélyi ruhák a **Cérnai-szalónban** készülnek **Subotica, Telefon 712**
IV., Zlatarićeva ul. 10

Wiener Messe · Bécsi Vásár

1929 március hó 10.-től március hó 16.-ig
(A Rotundében március 17.-ig)

Különleges bemutatók:

Nemzetközi automobil- és motorbiciklikiállítás
Műszaki ajándékok és találmányok
Utépitési vásár Szésvásár
Műselyem-kiállítás Bécsi szőrmedivat-szalón
Táp- és élelmiszer-kiállítás
Mező- és erdőgazdasági mintabemutató

Oszták hizottmarha-kiállítás
(1929 március 15—március 17)

Eltevélátmozás nem kell. Vásárigazolvány és utlevél alapján szabad határátlérés Ausztriába. A magyar átutazó-vízumot a vásárigazolvány felmutatása ellenében a magyar határon megadják.

Jelentős menetdíjkedvezmények a jugoszláv, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, az Adriai tengeren és a légi forgalomban.

Mindennemű felvilágosítás és vásárigazolvány, darabonként 40 dinárért kapható a

WIENER MESSE A. G.-nél, Wien VII.

valamint a lipcsei vásár tartama alatt a lipcsei kiren ieltségnél, Österr. Messhaus és tisztelőt-beli képviselőknek!

Schenker & Co. Subotica, Bitoljska ulica 3
Kereskedelemi és Iparbank, Szubotica
„PUTNIK” utazási irodánál, Szubotica

1363

Szobafestők, mázolók és kocsifényezők figyelmébe!

Mielőtt anyagszükségletét fedezné, ne mulassza el ajánlatomat kikérni, mert

nálam mindent féláron kap

Falzöld földfestéket már 150 dinárért adok el

Tisztelettel

„FORTUNA”

trgovački agentura

Subotica, Karadžićeva ul. 12

KINTORNA

— Miért fest maga tulajdonképpen képeket? Hiszen olyan olcsón vehetné őket inkább...

*

Grafológus-láz idején.

— Ettől a Schermannától nem kérnék kölcsön...

— Miért?

— Na, hallod? Ő még Rotschildtól is irást kér...

*

Az apától megkérdezi egy ismerőse:

— Ugy-e jó ötlet volt, hogy a fiadnak azt az öszszetörhetetlen játékot vettem?

— Egy kis baj van, a játék nem tört el, de Pista az egész lakást összetörte vele...

*

Írói társaságban egy darabiról beszélnek, aki híres szarka s egész pályáján abból élt, hogy mások holmiját lopogatta. Most azt mondják, hogy visszavonul és pihenni fog.

— Szóval — jegyzi meg egy kaján drámaíró — pihenni fog a — mi babérjainkon...

*

Férj és feleség diskurálnak.

— A szabónóm nagyon ostoba.

— Tejesen egyetértek veled.

— Nem akar ruhát csinálni, míg a régit ki nem fizetem.

— Nagyon becsületes és derék dolog.

*

A menyasszony és a vőlegény közvetlen az esküvő előtt beszélget.

— Holnap azonnal Biarritzba megyünk — szól a vőlegény — mingyárt korán reggel indulunk.

— Helyes — szól a menyasszony.

— Aztán — mondja a vőlegény — azonnal ki fogod dobni a zongoratanárododat, ezt az émeilyítő szépleket.

— Helyes.

— Mondd — sug oda a menyasszony anyja — mit rendelkezik a vőlegényed?

— Hagyd kérlek — mondja a menyasszony főlényesen — most diktálja utolsó akarátát.

Bor- és pálinkakereskedés

olyan intelligensebb fiatalembert keres, ki manipulációs és egyéb pincészeti munkálatok vezetésében járatos és azonkívül irodai teendők végzésében is gyakoribb van.

Pályázatok az ed igi működés részletes megjelölésével és bizonyítványmásolatokkal „Vajdasági város” jellegre küldendő: e lap kiadójába 412

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

külföldön
a következő városokban
kapható:

Ausztria: Bécs valamennyi nagyobb újságárúsió helyén.

Franciaország: Páris, Nizza, Marseille, a Librarie cég újságárúsióinál.

Magyarország: Budapest a körüti újságárúsióhelyeken, a pályaudvarokon, Baja, Halas, Kiskőrös, Szeged, az állomás újságárúsióknál.

Románia: Temesvár, Arad, Lugos, Jimbolia.

Görögország: Szaloniki, A. Chimchi cég

TÉGLA

kartellen kívül, bármilyen mennyiségben kapható

VIG FATELEP

A villanyteleppel szemben

Piukovits József központi irodájában

Subotica, Jelašićeva ulica 4 (Telefon 541)

Székiacs-féle nemesített

vetőmag sörárpa

74 grm. fajsúlyú, első utántermésből kapható, míg a készlet tart. 1279

Ne rendeljen addig nyomtatványt, míg nem kéri áránjától a Minerva-nyomdató!

Elragadtatással beszélnek

a világhírű

BERLINER

5 lámpás

Schirmgitteres Ultradyne gépekről!

Hihetetlen olcsók!

Raktáron tartok mindenféle alkatrészt, akkumulátor- és anódpótló készülékeket, hangszórókat

Berliner 3 lámpás készülék hangszóróval, akkumulátorral, anóddal és antenacelszereléssel . . . . . 1750 din.

Kérjen ajánlatot!

ZENTAI BÉLA

vas-, mezőgazdasági gépek, varrógép-, kerékpár- és rádió-nagykereskedő

SZENTA

1287

Új lakatosműhely Pancsevón!

Lukics Lázár

Starcevói ut 4. szám

Mindennemű gép- és lakatosmunkákat legjobban és legolcsóbban végez

1704

Olcsó árak!

Olcsó árak!

Fűzők, orvosi rendelésre haskötők a legmodernebb kivitelben

GUTAI-nénál

VIII., Ostojićeva ulica 32.

Buzaörlést és darálást előnyös vám mellett végez **Sajátörlésű liszteladás** kicsinyben és nagyban Sokolska (Gombkötő) ul. 2. szám alatt lévő lisztüzletünkben Olcsó árak mellett. Telefon: 6-69

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás
Mindazoknak, akik felejthetetlen jó feleségem, illetve anyám
Filipp Rezsóné
szül. Grosz Bella
elhunyta alkalmával részvétükkel felkerestek és a gyászszertartáson megjelentek, ezúton mondunk hálás köszönetet.
Novisad, 1929. február 16.
FILIPP REZSÓ
és fia János

Ertesítés
Ügyvédi irodámat Pancseván áthelyeztem a nagy piacra, a római katolikus egyház épületébe.
Dr. Mayerh ffer Ferenc, ügyvéd

Smed. Palankai vagongyár
keres több asztalos-és lakatossegédet
vasuti teher és személykocsikhoz. Mindenki, aki március 1-ig jelentkezik, azonnal be épíphet

Révai Adolf, Subotica
Sokoiska 2 — Telefon 551
Ajánl elsőrendű meszet, beoćini portland cementet, szilaz, porment és búkfafaszene!, kovácszenet és prima tűz lát. Gyors és pontos kiszolgálás!
1072

Felhívás a közönséghez

Miután Korhec nagy sorsolási napja, március 10-ike most már rohamosan közeledik, senki se mulassza el az alkalmat, hogy minél több
ingyen sorsjegyet
szerezzen.
Most már mindenki meggyőződött arról, hogy a nagy nyerevényi lehetőségek ellenére
az árak az összes Korhec-üzletekben a legolcsóbbak
és így mindenkinek érdeke, hogy csak Korhecnél vásároljon.
Ez év március 10-ikén kisorsolásra kerül egy 520. számú, 6 hengeres
vadonatú Fiat-autó,
amelynek beszerzési ára 90.000 dinár.
Egy fejőstehén borjuval, 1 hizott sertés 150 kg. és még 147 darab különféle értékes nyeremény.
A Korhec cég speciális készítésű estélyekre és zsurokra alkalmas elsőrangú aszpikokra felvesz rendeléseket.
Vidéki megrendeléseket a beérkezési sorrendben intézzük el és a sorsjegyeket a csomagokhoz mellékeljük.
A Korhec cég következő speciális gyártmányaira felhívja a m. t. vevőközönség szíves figyelmét:
Prágai készítésű füstölt sonkák, Saját gyártmányú téli szalámi, csabai szalámi és a legfinomabb készítésű tea-kolbász, amely cikkek tavaly is közkedvelt termékek voltak a Korhec-gyárnak.
Naponta friss vörösti, debreceni, kolbász-hurkák, speciálisan készített füstölt szalonnák és a legfinomabb felvágottak naponta kaphatók.
Ne mulassza el az alkalmat, hogy mindezekről meggyőződést szerezzen!

Objava

Uprava Državnih Monopola na osnovu odluke Upravnog Odbora Samostalne Monopolske Uprave donete pod M. Br. 1917 od 24. januara o. g. koju je odobrio i Gospodin Ministar Finansija pod br. 24. od 28. januara o. g. izdavaće industrijskim preduzećima dozvole za kupovinu destilata nafte, katrana, kamenog ulja i parafinskog škrljica — čija je specifična težina na 15° C do 0,795 — na koji se neće naplaćivati monopolska taksa, ako se upotrebljavu za industrijske svrhe za rastvaranje, s tim, da se ovi destilati pretihodno denaturišu sa 5% smole ili terpentina i da se troše pod kontrolom organa Finansijskih Kontrola, koji će izveštavati Odeljenje Prodaje.
Pravo na prodaju ovog destilata imaju samo domaće rafinerije nafte.
Denaturisanje se ima vršiti od strane organa Finansijske Kontrole kod rafinerija, s tim, da se od svake denaturisane količine ješkog benzina (Spirit white) izuzme ugled, započeti i na isti naznači: kolika je količina denaturisane, koga dana i na osnovu koga odobrenja Uprave Državnih Monopola. Ove će ugledne organ Finansijske Kontrole pri rafineriji držati kod sebe do dolaska hemičara iz Uprave Državnih Monopola, koji će ih po izvršenom pregledu i pošto nadje da je postupljeno u svemu pravilno uništavati, u protivnom izveštavaće Upravu radi preduzimanja potrebne zakonske mere.
Denaturisanje i prodaja petroleuma čija je specifična težina na 15° C veća od 0,795 ima se smatrati krijumčarenjem i progoniti po zakonu.
Troškovi denaturisanja padaju na teret prodavca i kupca.
Preduzeća, koja žele nabaviti ovaj destilat, imaju se za svaku količinu, koja se ima odjedanput denaturisati i povući iz rafinerije, obratiti Upravi Državnih Monopola — Odeljenju Prodaje, s molbom taksiranjem sa 25.— din. u takšenim markama uz koju će priložiti: 1. uverenje o plaćenju porezi za tekuće tromesečje; i 2. uverenje nadležne Industrijske Komore, da je preduzeće protokolisano i da je označena količina destilata u molbi zaista potrebna dotičnom preduzeću. Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola M. Pr. Br. 3985.

BÁRÓ A KATEDRÁN
NOVOSZEL ANDOR
POSTHUMUS REGÉNYE

36

A diskurzust nem folytathatták, mert a függöny felgördülte új szám kezdetét jelezte.
Egy kómikusan felkarszatózott leány állt a zongora mellett s egy nagyon is szőke fiatal ur énekét kísérte. Hát ez a szám nem a legkiválóbban sikerült. Hol a kisaszony szaladt előre, hol meg a fiatal ur maradt hátra. A publikum is, de maguk a szereplők is végtelenül esődálkoztak, hogy a dal végén összetalálkoztak. Hanem azért ez is tetszett. Az esperes ur, aki egyébként jó mondásairól az egész környéken ismeretes volt, oda is sugta a tisztelendő káplán urnak: meglátja tisztelendőséged, ezek egy pár lesznek, mert régi tapasztalatok bizonyítják, mindig azok kerülnek össze, akik nem tudnak egymás mellett járni. S a káplán ur diszkrét mosolya jelezte, hogy megértette az esperes ur célzását.
Most következett László száma. A függöny felgördült, az elegáns, csinos arcú fiatal ember olyan meghajlással fűvözölte a közönséget, amilyenhez ennek a városnak a közönsége nem igen volt szokva. Az esperes ur — megfélekedve magáról, visszabólintott. Észrevéve azonban magát, hirtelen körülnézett, ha vajjon észrevet-e valaki. De most mindenki a színpadra nézett.
S László elkezdett játszani. Tehetsége talán még sohasem nyilvánult meg ilyen erősen. Még azoknak a lelkét is magával ragadta, akik talán soha a dal, a szép iránt nem érdeklődtek. Az esperes ur szinte itta a szálló hangokat. A dalnak vége lett. László leeresztette hegedűjét és meghajolt. A városka színházterme ilyen tapsorkánt még nem élt át.
Kis városkában a hangversenyeket, de általában minden dolgot patrialkálisan intéznek el. Az esperes ur felállt s intett, a taps lassan megszűnt. És az esperes ur a komoly arccal, de zavartalanul álló fiatal emberhez fordulva kérte, játssa el még egyszer ezt a dalt, vagy játszen mást, amit csak akar, de ő, aki tudja, hogy az egész közönség kívánságának tesz eleget, erre igazán komolyan kéri.
S László udvarias meghajlással újra játszani kezdett. Egyik dal a másik után bontakozott ki hegedűjéből s csak akkor hagyta abba, amikor érezte, hogy fáradni kezd,

A taps elhangzása után az esperes ur valóságos dikciójával köszönte meg a »művész urnak« a páratlan élvezetét, amit nekik szerzett.
Ella olyan boldogan huzódott Verához és úgy örült László sikerének. Vera pedig mintha lelke nem is volna itt, olyan hallgatagon állt. Csak akkor eszmélt fel, amikor Kaiserfeld gróf hangját hallotta, aki sietett megjegyezni: az az ösmeretlen ur elég gyakorlottsággal játszik, ámbar játékában van valami bántó idegenszerűség. Nem találja Vera nagysám?
De Vera elfelejtett válaszolni s a gróf ur úgy vélekedett, ez a hallgatás az ő igaza mellett bizonyít. Ha tudta volna, Vera mit gondolt ebben a pillanatban róla, hát bizonyosan nem olyan derült önteltséggel nézegetne körül.
Még két számot kellett a közönségnek türelemmel meghallgatni, hogy a táncból kezdhessenek.
Tizenegy óra volt, amikor az utolsó szám is véget ért. A hangverseny után mindenki, aki csak a táncra ott akart maradni, egy elég széles folyosón a kávéházba ment, hogy a székeket addig rendezhessék, illetőleg a fal mellé rakják, hogy a táncolónak elég helyük legyen.
Talán minden kis városban meg van az a rossz szokás, amint valamelyik ur egy fokkal magasabb rangnak érzi magát, hát bizonyos tartózkodással érintkezik különösen nyilvános helyen, az alacsonyabb vagy kevésbé jómódú embertársaival.
A nyárspolgárnál még a legkékvérűbb mágnás sem arisztokratább. Majd eleped, hogy nálánál különb, előkelőbb körbe jusson, de viszont kiállhatatlanul vigyazz arra, nehogy egy fél fokkal kisebb rangú, tekintélyű ember a társaságába kerüljön.
Ebben a tekintetben Kerekháza lakossága, habár borzasztóan hangoztatták a demokratikus elveket, egy cseppet sem volt más, mint a többi városkák.
A kávéházi asztalokon mindenütt ott diszelgett a táblácska »elfoglalva« s alatta az elfoglaló ur neve.
Varga figyelmességének köszönhetően Kerekésék is, hogy leülhettek. Ugyanis még előadás előtt lefoglalt számukra egy hosszabb asztalt. Már valamennyien letelepedtek az asztalhoz, amikor László és Jenő is megjelent. Kaiserfeld Vera és Ella között foglalt helyet s lát-hatóság igyekezett az imént bemutatott Ellával szemben leereszkedően kedves lenni, meg lévén róla győződve, Ella titokban nagyon büszke erre a kegyre.
(Folyt. köv.)

Garantált
I-a teavaj
uradalmi tejtermékek bel- és külföldi sajtok tejszín, tejjel legolcsóbban
Valódi tehénúró kg-ja 7 dinár
Gulyás tejesarnokban
Subotica, Gyümölcs-piac 3
Trumbićeva ulica 7
Papucs-piac 1342

Eredeti francia
Eclair Vermorel
a világ legjobb permetezője!
Vezérelésvisszalet
Barzel D. D.
Subotica
Kapható mindenütt!
Kérjen árjegyzéket!

Ne menjen külföldre
+ lábbajával +
mert külföld jön ide
Klein Jenő
orthopéd-épcsész
Subotica, barátok temploma mellett
ahol OLCSÓBBAN kap mérték után cipőt, mint a gyári cipő.
Javított legolcsóbban és leg- gyorsabban készílik. 270

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig
UFA VILÁGSLÁGER

HAZATÉRÉS

Frank Leonard regénye. Rendezte **JOE MAY**
2 rész 10 felvonásban,
DITA PARLO HANS LARSON
GUSTAV FRÖHLICH
Minden előadásán 20 tagu orosz
lérfi énekkar!

Zárszámadást legutányosabb áron készít
Minerva-nyomda, Subotica

HÁZASSÁG

Nősülés céljából ezuton ke-
resek 45—55 év körüli zsi-
dó vallású nőt 25—30.000
dinár hozománnyal. Leve-
lek »Özveggy« jelige alatt
»Bega« hirdetőbe Veliki-
Beckerek címzendők. Köz-
vetítők díjaztatnak. 1320

FOGLALKOZÁS

Paprikakertészek részes mű-
velésre felvétetnek. Jelent-
kezés személyesen vagy
levélben: Schaffer Gyula,
Kutaspuszta p. p. Seki. 1721

Gépész-kovács, ki már ha-
sonló minőségben gazdaság-
ban működött, felvétetik
április 24-re. — Ajánlatok
vagy személyes jelentkezés.
Schaffer Gyula, Kutaspuszta
p. p. Seki. 1720

Nem okleveles gyógyszer-
rész-segédet keresek szerb,
magyar, német nyelvtu-
dással. Belépés azonnal,
esetleg megegyezés szerint.
Ivačković M. gyógyszerész,
Velika Kikinda. 1722

50.000 dinár bankgarancia-
val rendelkező nős volt ön-
álló kereskedő, raktárnoki,
üzletvezetői vagy fiókveze-
tői állást keres nagyobb
üzemnél. Cim a kiadóban.
1725

Hölgyfodrást perfekt
munkást március elsőjére
felveszek. Csakis elsőran-
gu munkaerők jelentkezne-
nek. Gyermán Pál, Veliki
Beckerek, Aleksandrova 4.
1701

Borbélysegéd állást keres.
Szög Mihály Mol, Bačka.
1707

Kertészt keresek, kinek na-
gyobb faiskolákban többévi
gyakorlata van és erről bi-
zonyítványokkal rendelke-
zik. Ajánlatokat bizonyít-
vány másolatokkal és a
fizetési igények megjelölé-
sével »Kertészt« jelige
alatt a kiadóhivatal továb-
bit. 1708

Ártézi- és mélykútfúrást
vállalunk. Neukomm Bá-
lint fia, gépgyár, Vršac.

L Gradjevinska Banka
Subotica, Pašičeva ul. 12.
keres kezdő szerb, magyar
nyelvet tökéletesen bíró hi-
vatalnoktól azonnali belé-
pésre és kifutónak 14 éves
fiút. 1379

Gyakornoki állást keresek
kereskedelmi akadémiai
végzettséggel, szerb-magyar
nyelvtudással. Katonai kö-
telezettségemnek eleget tet-
tem. Szives megkeresése-
ket »Rendes« jeligére a ki-
adóhivatalba kérek. 1371

Gyapjusszövődébe alapos
szaktudással bíró Schlicht-
meister kerestetik, aki a
szerb, magyar és német
nyelvet szóban bírja. Aján-
latok az eddigi működés és
a fizetési igények megjelölésével a lap kiadóhivatalába
küldendők 1365

160.000 dinár óvadékkal
rendelkező, kereskedelmi
akadémiát végzett fiatal-
ember, ki több nyelvet be-
szél, bizalmi állást keres.
Megkereséseket »Mehbizha-
tó« jeligére a kiadóhivatal-
ba kér. 1372

Diesel-motorokkal dolgozó
önálló kisebb villanytelep-
hez keresünk szorgalmas
égyes gépészt. Előnyben
részesülnek, akik szerelési
munkálataiban járatosak.
Levelek »Szorgalmas« jel-
igére a lap kiadóhivatalába
kéretnek. 1374

VÉTEL-ELADÁS

Szoba konyha berendezés
elköltséges miatt minden el-
fogadható áron eladó. Cim
a kiadóban. 1326

Famegmunkálógyár eladó.
150.000 dinár tőkével átve-
hető Nyugodt, biztos meg-
élhetést nyújt. Grünwald
úgynevezésű. 1438

Alkalmi vétell Térdig érő
börkabát tibeti kecske bé-
léssel 750 dinárért eladó.
Megtekinthető Goldstein
szűcsnél, Huspiac. 1437

Bodoga berendezést és jég-
szekrényt megvételre ke-
resek. Nojcek Géza Subo-
tica. 1436

Gyalupad, Weisz-féle, el-
adó. Jagodinska ul. 4. 1718

Faasztrogapad üzemhajta-
sos eladó. Jagodinska ul. 4.
1717

Szép fehér előszobafal el-
adó. Zmaj Jovina 2. 1697

Eladó 54 collos Hofherr-
eséplőgarnitúra, 1920-ban
épült, elevátorral és teljes
felszereléssel. — Levekre
nem válaszolok. Ignac Grol-
linger, Gakovo. 1702

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétseresre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbolygattat jelölés levélben továbbítani
Kérve megkülönböztetni válasszástól mellőzve.

Modern és stílus
butorokat
továbbá a szakmába vágó
összes munkákat készítünk
az újonnan átépített mű-
butorgyárunkban
SIPOS FIAI
Zenai ut. 3. Telefon 205.
Allandó raktár! 1340

Házlebontás miatt
uborka, paprika, savanyi-
tott káposzta és külön-
féle főzelék-konzervek
olcsón kiárusítatnak
Uborka kilója 4—10 din.
Paprika " 6—10 din.
Ecet- és kon ervényár
I., Vojnovičeva ul. 5

LÁDÁK - DOBOZOK
ING. SPITZER
FAIPAR
Imád üzemben van. — Készít
minden fajra tömegcikkeket.
GYALULÁS és egyéb
BÉRMUNKA
Óránként 50— dinár

Ajánlunk
Olaszországból
érkezett nagymeny-
nyiségű
narancs,
citrom
és mandarint
nagyban és kicsinyben
rendkívül olcsó áron
továbbá

FURNIRI
SPERPLATE
DRUŠTVO ZA OBRTE
POTREPŠTINEOSIJEK

Mazsola szőlő
valódi szmirnai
Olasz Jánoskenyér
leszállított árban
Szardínia olajban
gyári raktár, legfino-
mabb minőségek ere-
deti gyári áron
Klein Géza
és Fiai
SUBOTICA - TEL 55

Bözendörler zongora-
Steinvey, Förster vil-
lám-kék Erste Produktív,
Stelzhammer, Lira, »dín-
L, Lanberger, Glosz, Pallik-
Stiasnyz, L. Edmund,
Hoffmann zongorák rend-
kívül nagy választékban
kaphatók. Arám Jusoz á-
vában legolcsóbbak és leg-
hosszabb lejáratu részre
kaphatók KAIN hangszer-
készítő Subotica, Városháza

A szubotical
ipartestület
lábbeli készítő szakosztálya meg-
hívja az összes cipészeket és esz-
mádkat f. hó 17.-én, vasárnap,
d. n. fél 2 órakor az ipartestü-
letben tartandó
szakértekezletre
Szakosztály-elnökség

S. MÜLLER
I SINOVÍ
első horvát
billiárdasztalkészítők
Zagreb 276

Kékkő 99%
Montecatini
Saxoma, Zorka
Engros - Detail
Mano Šugar
Telefon 47

Menyasszonyi kelengyék
legszébb kivitelben leg-
modernebb dekorációkkal,
monogramokkal Budanovics
Terézia rövidruha- és kézi-
munkáitól. Óriási vá-
laszték dukkolási min-
tákból! Labor-palota. 938

Veszek használt eszplő-
garnitúrákat, cserélek új
MÁV-gépeket kedvező fi-
zetési feltételek mellett.
Schumacher Rezső, MÁV-
gépgyár kerületi képvisel-
lete Sztári Beceje. 918

Többféle gyártmányú és
nagyú, használt eszplő-
garnitúra eladó olcsón és
kedvező fizetési feltételek
mellett Schumacher Rezső-
nél, Sztári Beceje. 917

Wolner gépszij, csapagy-
fém I-a 80%-os, aszbeszt-
lemez, zsinór, grafitcsoma-
golás, gummitömítés és
más műszaki cikkek kap-
hatók. Barzol vaskereske-
dés, Subotica. 998

Gyümölcsfák, díszfák, cser-
jék, rózsafák kitűnő fajok-
ban kaphatók Bednárz ker-
tészetében, Sztara Kanji-
zsa. 963

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap
Kettős műsor! 2 sláger!
ERKÖLCS
Vígjáték
Fősz. replők:
Ellen Richter, Jakob Tiedtke, Harry Halm
Ha ló nincs, számár is jó
Cowboy vígjáték
Főszereplő: **HOOD GIBBSON**
Pénétek, szombat, vasárnap minden elő dőson
Mis Franciao»szag vendégfe lépte
fény előtlen

Jósszeke»nyit ne vegyen ad-
dig, míg Ujvári Ferenc
asztalosnál, Temerin, meg
nem nézi. Prospektus in-
gyen. 1189

Vidékiek, átutazók, keres-
sék fel Suboticán a Fekete
panziót (Senoe ul. 21), hol
tisztla rendes szobát, első-
rendű házikosztót kapnak
már napi 60 dinártól kezd-
ve. 1715

Luxusautó, csukott, hat-
hongerős, még teljesen új
állapotban, sürgősen el-
adó. Cim a kiadóban. 1244

Kétágyas utcai butorozott
szoba, villanyvilágítással és
konyhával, ágynemű és ta-
karítás nélkül kiadó. Sko-
tus Viatora ulica 51. 1719
Zongora bérbeadó. Senoe
ul. 21. 1712

Használt, jókarban levő
perzsabunda megvételre ke-
restetik. Radio Reklam, Su-
botica, Pašičeva ul. 7. 1252

Háromszobás uccai lakás a
főtér közvetlen közelében
kiadó. Cim a kiadóban. 1696

Noviszadon megvételre ke-
resek öt-hatszobás jókar-
ban levő házat üzlethelyi-
séggel vagy anélkül. Aján-
latokat Fischer, Novisad,
Ljubljanska ulica 5. címre
kérek. 1349

Egy- vagy kétszobás lakás
butorozva vagy üresen,
konyhabasználattal azon-
nal kiadó. I., Skotus Viator
ul. 49. 1698

KÜLÖNFÉLE
A város központjában két-
ágyas, gyönyörűen butoro-
zott uccai szoba, fürdőszoba
használatlalt március 1-ére
kiadó. Cim a kiadóban. 1723

Kétszobás udvari lakás me-
lékhelyiségekkel kiadó, már-
cius elején átvehető. —
Trumbićeva ul. 34. 1699

Meghívó. Cigánypecsenye-
vacsora és 5 felvonásos
szlav- és magyar kabaré ma
16-án este 7 órakor a
Sztantics vendéglőben Pa-
licon, elsőrendű zenekar-
ral, melyre a t. vendégein-
ket becses családjukkal
meghívjuk. Utána tánc. Vil-
lamos éjjel után 2 órakor.
Étlap: Cigánypecsenye kö-
rözve és többféle salátával,
vadászpogácsa és cigány,
kiszolgálással személyen-
ként 15 dinár. 1433

Kiadó 1 uccai butorozott
különbejáratu garzon szo-
ba. VII., Usporedna 4. 1351

Butorozott garzon szoba és
egy kis szoba, mindkettő
külön bejáratu, azonnal ki-
adó. Paja Dobanovacka ul.
3. A Nemzeti szállóval
szemben. 1432

Olcso koszt és lakás kap-
ható fiatal emberek részére
(iparos és kereskedő) özv.
Grünénál, Stipe Grgića
ulica 15. 104

Özv. Halbrohr Adolf-nak,
Aleksandrova ul. 9. szám.
alatti palotájában irodar-
célokra alkalmas előszoba
és 2 szoba a földszinten
azonnalra kiadó. Egyéb
adatok megtudhatók: Dr.
Kriszhaber Gyula ügyvédi
irodájában, Aleksandrova
ul. 5. 1716

Üzlethelyiségek azonnalra
kiadók, érdeklődni Steiner
Kálmánnál Manojlovičeva 3.
1361

A dohányzás teljes vagy
részleges leszokására or-
vosok által ajánlott Afuna-
pasztillák a legjobban be-
váltak. Dobozonként 30
dinár. Készíti Blum gyógy-
szertár, Subotica, főpostá-
ban szembelen. Kapható
gyógyszertárakban, drogé-
riákban. 375

Apróhirdetések Szuboticán
az Aleksandrova ulicán a
Pressburger-féle üzletben,
a Manojlovičeva ulicán a
Rádió-Reklam irodájában,
Universitas könyvkereske-
dés Aleksandrova ulica,
Földes Samu ruhaüzleté-
ben, Gyümölcsiac, Novi-
szadon, Szomborban, Szent-
tán, Veliki Beckereken
ottani fiókiadóhivatalaink-
ban is eredeti áron felad-
hatók.

Ujonckol Szakavatott egyé-
nek pontos felvilágosítá-
sokat adnak katonai termé-
szetű, különösen sorozási,
szolgálati idő meghatározá-
sára és jogos esetekben a
szolgálatok megrövidítésére
vonatkozó ügyekben. Nem-
zetközi Iroda, Subotica,
Aleksandrova ulica 9.

Szőnyegszövő tanfolyam
nyílik meg Thurzó növérek
kézimunka szakületében
Zrinjski trg 19., ahol per-
zsa és szmirnaszőnyeg házi
készítést tanítják. 1318

14 napig **OLCSÓ CSIPKEVÁSÁR**
BRAČA
LITTMANN-nál Szubotica
(Huspiac)
Finom selyem- és tüllcsipkekben, babakelengyékben olcsó és nagy választék!

Valanse csipke 1 cm széles	Méter	1.-
Valanse csipke 2 cm széles		1.50
Klőpl csipke 1 cm széles		0.75
Klőpl csipke 2 cm széles		1.-
Hímzés, 1 cm széles		1.50